

Ieskandina Viļaku

Foto - E. Gabranovs

Visjaunākie. Deju pulciņa "Podziņas" vadītāja Elita Logina, vērtējot mazāko dejojāšu sniegumu, viennozīmīgi pavēstīja: "Super!" Foto: Damiāns Kozlovskis un Markuss Bratuškins.

Edgars Gabranovs

Aizvadītajā sestdienā Viļakas brīvdabas estrādē Viļakas 730-gades pasākumu cikla "Mana sirds Viļakai" un Dziesmu un deju svētku ieskaņas lielkoncertu izdejoja Balvu novada tautas deju, līnijdeju, Eiropas deju un mūdienu deju kolektīvi.

Pasākuma "Skanošā sestdiena" scenārija autore Silvija Kupriša, lūgta atklāt, cik viegli vai sarežģīti savaldīt tik daudzus un dažādus deju kolektīvus, atzina, ka pašdarbnieki, kuri izturējuši skates, ir ļoti paklausīgi: "Svarīgi, lai dejojāji ar tādu pašu un vēl lielāku prieku, kā Viļakā, startētu arī Rīgā. XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki šoreiz notiek tradīcijas 150 gadu jubilejas zīmē. Tie būs vienreizēji un unikāli. Tāpat Viļakai šis gads ir ļoti īpašs, jo augusta sākumā svinēsim 730 gadus. Ar ko Viļaka atšķiras no citām mazpilsētām? Ar savu senču mantojumu, ar senatnīgumu, kas redzams gan baznīcās, gan pilsdrupās uz ezera

salas, gan bijušajā muižas ēkā. Senatnes aura redzama un saskatāma arī liepās un cilvēkos." Tāpat viņa atklāja, ka lielkoncerta noslēgumā visus aicinās dziedot naidiņu "Baltajai sirdij", lai 4. augustā Viļakas 730-gades svētku laikā to svinīgi atklātu uz ezera salas. "Tā būs mīlestības sirds – metālkalums," paskaidroja S. Kupriša.

Jāsecina, ka vairāki aptaujātie deju kopu pārstāvji neslēpa, ka ir neizpratnē, kāpēc Dziesmu un deju svētkos nevarētu piedalīties arī viņi. "Nedusmojamies, bet svētkos etnogrāfiskie ansambļi nepiedalās," secina Ingrida Briede no Baltinavas kolektīva "Gaspāžas". Arī Vectilžas sporta un atpūtas centra deju kopas "Viola" un Tilžas Kultūras un vēstures nama deju kopas "Mētras" vadītāja Daiga Lukjanova atzina, ka dusmu nav, tomēr neizpaliek secinājums, ka Latvija no Igaunijas atpaliel: "Igaunijā sievu kopām ir savi lielle svētki, tāpat kā mums Dziesmu un deju svētki. Nē, nevajag atsevišķu pasākumu. Nebūtu slikti, ja nākotnē arī mūs iekļautu lielo Dziesmu svētku programmā."

* Turpinājums 4. lpp.

Nākamajā
Padugumā

- "Ieklausies... Tava Gauja šalc"
Cieņojamies plostnieku svētkos Strenčos
- Cik bieži jāpļauj zāle?
Jautā privātmāju īpašnieki

Pūtēju orķestris izcīna pirmo vietu

4. jūnijā Ogres novada Kultūras centrā pūtēju orķestru konkursa finālā par Lielo balvu sacentās 14 pūtēju orķestri trīs dažādās grūtības pakāpēs. Konkursa vērtēja starptautiska žūrija: Peters Sāns/Peeter Saan (Igaunija), Dainis Pavilonis/Dainius Pavilonis (Lietuva), Petri Komulainens/Petri Komulainen (Somija), Ēriks Ešenvalds, Mārtiņš Ozoliņš, Artis Šīmanis, Gatis Evelons. Lepojamies, ka IV grūtības pakāpes grupā 1. vietu izcīnīja Balvu Kultūras un atpūtas centra pūtēju orķestris "Balvi" (vadītājs Egons Salmanis).

Plāno slēgt vidusskolas

Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) rīcības plāna projekts paredz, ka tuvāko gadu laikā Latvijā būtu jāslēdz vai jāorganizē vēl desmit daļa Latvijas skolu. Iespējamais krasais vidusskolu skaita samazinājums pierobežā, likvidējot vidusskolas Zilupē, Ciblā, Kārsavā,

Īsziņas

Baltinavā, Rekovā, atklāj situāciju, ka pierobežā paliks vien trīs vidusskolas – Ludzā, Viļakā un Balvos. Pašvaldības Latgalē šāda IZM pieeja skolu tīkla sakārtošanā neapmierina.

Apbalvo labākos

31. maijā ikgadējā Balvu novada izglītojamo un pedagogu apbalvošanas pasākumā godināja 258 mūsu novada vispārējās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības skolēnus par augstiem sasniegumiem mācību priekšmetu olimpiādēs, mūzikas un mākslas konkursos un skatēs, kā arī sporta sacensībās, un viņu pedagogus. Novada posmā olimpiādēs piedalījās 395 skolēni, kurās iegūtas 72 godalgotas vietas, bet valsts olimpiādēs piedalījās 8 mūsu novada skolēni.

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Nereti man ir teikuši, – nesadrumstalojies! Tas gan vairāk attiecas uz rakstu darbiem, lai gan arī publikācijās cenšos ieturēt mērķi un no tā nenovirzīties. Bet ir brīži, kad gluži kā bērns ļaujies kārdinājumam noplūkt to un vēl šito ogu, jo katra nākamā šķiet lielāka un sātāka. Arī pēdējās nedēļas gribot negribot nācies pievērst uzmanību apkārt notiekošajam, gan Pasaules hokeja čempionātam, lai gan šīs spēles nesaprotu un par hokeju nefanoju, bet tautas gaviles ir tik skaļas... Nevar nepievērst uzmanību arī prezidenta vēlēšanām, ja dzīvo valstī, kurā tās notiek. Lai gan sociālajos tīklos kāds jau publicējis ierakstu, ka neviens prezidents viņam neko nav iedevis. Jā, to noteikti apliecinās arī daudzi citi, ka viss, kas sasniegts, izdarīts paša rokām un pašu spēkiem negaidot, ka kāds kaut ko iedos. Tomēr, ja kaut cik atceramies vēsturi, zinām, ka tautām ir bijuši gan labāki, gan sliktāki, gan pavisam slikti valdītāji. Un cerība, kā mēdz teikt, mirst pēdējā. Latvieši nav dumjāki par citām tautām, un Latvija nav sliktāka vieta uz zemes, tad kāpēc vienā brīdī mēs uzgavilējam, bet otrā jau sēžam peļķē?! Nesen piedalījies pašvaldības darbinieku sanāksmē, kur klausījos jaunu, gudru cilvēku uzstāšanos. Arī pieredzes bagātu. Kas neļauj lietas sakārtot tā, kā vienā otrā jautājumā vajadzētu? Vai tas, kā nule teicis premjers, – “ja kādam kas nepatīk, tad tur ir durvis.” Nu re! Atkal sanāca sadrumstaloties.

Latvijā

Saeima ievēl jaunu Valsts prezidentu. 31.maijā Saeima, balsojot vairākās kārtās, prezidenta amatā ar 52 balsīm ievēlēja “Jaunās vienotības” virzīto prezidenta amata kandidātu, ilggadējo Latvijas ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču, kurš prezidenta pilnvaras pārņems 8.jūlijā. Vēlēšanās par prezidenta krēslu vēl piedalījās “Apvienotā saraksta” pārstāvis, uzņēmējs Uldis Pīlens un latviešu diasporas pārstāve, bezpartejiskā Elīna Pinto. Jaunais prezidents E.Rinkēvičs paudis, ka šajā amatā kā galveno uzdevumu saredz Latvijas iekšējo un ārējo drošību. E.Rinkēvičs dzimis 1973.gada 21.septembrī Jūrmalā, studējis Latvijas Universitātē, ASV Nacionālās aizsardzības nacionālās universitātes Bruņoto spēku stratēģijas industriālajā koledžā, Groningenas universitātē.

Tūkstošiem cilvēku devās praidā gājienā Rīgā. Rīgā norisinājās cilvēktiesību nedēļas “Rīga Pride” jeb Rīgas Praidā nedēļas galvenais notikums – lielais gājiens “Mēs visi esam Latvija”. Pēc organizatoru paustā šī gada praidis ir aicinājums ikvienam atplaukt savā dažādībā un ieraudzīt dažādības skaistumu citos. Tas bija iespaidīgākais gājiens, kādu Rīga piedzīvojis. Gājienā piedalījās vairāk nekā pieci tūkstoši dalībnieku, iestājoties par cilvēktiesībām un atvērtu sabiedrību. Arī pie Rīgas domes šajā dienā plīvoja praida un LGBT (lesbiešu, geju, transseksuāļu un biseksuāļu) kopienas karogs, lēmumu par kura izkāšanu pieņēma Rīgas mērs.

Pierobežā septiņu skolu vietā – viena. Izglītības un zinātnes ministrijas izveidotajā skolu tīkla kartē, kur iezīmētas potenciāli saglabājamās vidusskolas un ģimnāzijas, septiņu līdzšinējo pierobežas vidusskolu vietā palikusi tikai viena. Pierobežas skolās atzīst, – tas ir arī ģeopolitisks jautājums, izglītības iestāžu slēgšana draud ar Latvijas iztukšošanu. Ministrijas zīmētajā kartē ar reģionālajām vidusskolām, kas atbilstu piedāvātajiem kritērijiem, nav Baltinavas vidusskolas, tāpat arī vēl piecas vidusskolas Krievijas un Baltkrievijas pierobežā, kur nevar nodrošināt minimālo skolēnu skaitu vidusskolas posmā. Pierobežas skolām jāatstāj kritērijs 25 skolēni, paudis Baltinavas vidusskolas direktors.

Bērzu lapotnes noēd sprīzmeši. Bērzu audzēs šogad neredzēti daudz savairojušies kaitēkļi, kas vietām ir pamatīgi vai pilnībā nograuzuši koku lapas. Tie ir zaļiem un svītraiņiem tārpjiem līdzīgi kukaiņi, pret kuriem cīnīties ir grūti, lielās mežu platībās teju vai neiespējami. Jūlijā bērzi atkal sazaļos, mežu īpašniekus mierina Valsts meža dienests, tomēr gada koksnes pieaugums būs mazāks. Meža dienestā uzsver, ka minētie kukaiņi nav karantīnas organismi un pret tiem necīnās. Dienestu daudz bažīgāku dara ošu smaragdzaļā krāšņvabole, kas savairojusies Krievijā. Tāpēc vasaras sākumā pierobežā izlikti slazdi.

(No interneta portāla LSM.LV)

Rugājos tiekas pašvaldību darbinieki

Kā iepirkt zaļi un vietējo

Pie skolas ēkas. Sanāksmes dalībnieku kopbilde pie Rugāju vidusskolas ēkas.

Ingrīda Zinkovska

Piektdien, 2.jūnijā, Balvu novada Rugājos notika Latvijas Pašvaldību izpilddirektoru asociācijas (LPIA) sanāksme, kurā tikās pašvaldību izpilddirektori no visas Latvijas, lai kopā ar dažādu nozaru speciālistiem pārrunātu ar publisko iepirkumu procesu saistītus jautājumus, tostarp zaļo iepirkumu, pārtikas nodrošināšanu izglītības iestādēs, koka būvniecības attīstību un citus jautājumus.

Pašvaldību izpilddirektorus un pašvaldību speciālistus publisko iepirkumu jomā no tuvākiem un tālākiem Latvijas novadiem, kā arī dažādu nozaru speciālistus no Rīgas, daži no kuriem sanāksmē gan piedalījās attālināti, Balvu novadā sveica novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs. Pašvaldības izpilddirektore Daina Tutina, Rugāju un Lazdukalna pagastu pārvaldes vadītāja Arnita Pugača ciemiņus iepazīstināja ar Rugāju pagastu un Balvu novadu, kas atrodas Ziemeļlatgalē, kas ir arī Balvu novada tūrisma zīmols. Kā pierādījumu tam dienas noslēgumā sanāksmes dalībnieki apmeklēja Rugāju pagasta tūrisma uzņēmēju – “Koka gudrību darbnīcu” un koka izstrādājumu veikaliņu, kā arī sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu centru Lazdukalna pagasta Beņislavā.

Ko nozīmē zaļais iepirkums?

Daudzveidīgu informāciju par publiskajiem iepirkumiem pašvaldību izpilddirektoriem un iepirkumu speciālistiem sanāksmē sniedza LPIA priekšsēdētājs Uģis Fjodorovs, padomniece Sniedze Sproģe, Zemkopības ministrijas valsts sekretārs Raivis Kronbergs, Lauku atbalsta departamenta direktore Liene Jansone, Iepirkumu uzraudzības biroja vadītājs Artis Lapinš, Valsts reģionālās attīstības aģentūras Elektroniskās iepirkumu sistēmas departamenta direktors Oļegs Filipovičs, Aizliegtu vienošanos departamenta galvenā eksperte Nora Vilisone, Konkurences veicināšanas departamenta galvenā juriste Anete Vitjazeva, pieredzē dalījās Valmieras, Cēsu, Preiļu pašvaldību pārstāvji Zanda Lapsa, Agnese Citoviča, Aigars Zīmelis. Ko nozīmē zaļais iepirkums? Jebkura cilvēka darbībai ir ietekme uz vidi. Tā bieži vien mēdz būt nelabvēlīga, tādēļ ir izstrādāti

instrumenti, kā to mazināt. Viens no vides politikas instrumentiem ir zaļais iepirkums, kas ir vides, arī sociālo nosacījumu iekļaušana visās ar preču vai pakalpojumu iepirkumu saistītās darbībās. Zaļais iepirkums ļauj samazināt ietekmi uz vidi, veicināt sociālus uzlabojumus, panākt ietaupījumus budžetā. Pretēji pirmajam iespaidam, zaļais iepirkums ne vienmēr ir dārgāks un sarežģītāks par parasto. Eiropas Savienība ir uzņēmusi Zaļo kursu, kura rezultātā līdz 2050.gadam jāpanāk ES klimata neitralitāte, bet līdz 2035.gadam vismaz uz pusi jāsamazina siltumnīcāzaru emisijas, kas nozīmē pāriet uz videi draudzīgāku būvniecību, autotransportu utt., ko Eiropas ražotāji jau dara. Valsts un pašvaldību iestādes savos publiskajos iepirkumos to var veicināt, radot vilkmi pēc šiem zaļajiem produktiem arī privātajā sektorā.

No zemnieka tūrisma uz skolas galdā

Lauku atbalsta departamenta direktore L.JANSONE, piedaloties sanāksmē attālināti, pievērsās vienai no sanāksmes un zaļā iepirkuma pamattēmai – skolēnu ēdināšanai, proti, no vietējā zemnieka tūrisma, ātri, veselīgi, garšīgi: “Mēs ļoti plašā sastāvā bijām un redzējām Somijas pieredzi, un katram no mums kaut kas ir *aizķēries*, ko mēs varētu ieviest savā ikdienā. Man *aizķērās*, ka viss notiek vienoti, ka to nevar izdarīt viena Zemkopības ministrija vai Vides un reģionālās attīstības ministrija, vai pašvaldības. Šo lietu mēs varam iekustināt, tikai sadarbojoties kopīgi. Un otra lieta, kas man *aizķērās* no Somijas pieredzes, kam ir ļoti liela nozīme, lai mēs dotu bērniem vietējos produktus, ir ļoti jāstiprina vietējo zemnieku kooperācija, kas Somijā ir ļoti spēcīga ne tikai piena un gaļas produktu, bet arī citās jomās. Latvijā pārāk maz vietējo produktu nonāk uz skolēnu galdiem. Mūsu zemnieki māk saražot, nevis pārdot, tur jau tā nelaime. Lauku atbalsta departaments lielu uzvaru liek uz “Novada Garšu” un tās pasākumiem, tostarp katalogu, kur pieejama informācija par vietējiem ražotājiem. Iepirkt no vietējā ražotāja nozīmē iepirkt tuvāk dzīvesvietai, kas samazina pārvadājumus, bet nodrošina izsekojamību, atpazīstamību, kvalitāti. Lai veicinātu zaļo iepirkumu, paredzēts finansējums, kas dos iespēju

veidot infrastruktūru – noliktavas, speciālo transportu, virtuves, sadarbojoties visiem šajā procesā iesaistītajiem, veidojot savus sadarbības projektus. Rāmis, ko esam ielikuši stratēģiskā plāna ietvaros, ir, pie tālākiem nosacījumiem vēl strādājam. Taču ideja ir tāda, ka gribam, lai šis atbalsts nonāk mērķēti un pēc diviem gadiem mēs varam teikt, – jā, šis te pilotprojekts veiksmīgi strādā.” Departamenta direktore teikto papildināja Cēsu pašvaldības pārstāve, juristes AGNESES CITOVIČAS uzstāšanās, kurā viņa atklāja, ka pagājušais un šis gads novadā pagājis skolēnu ēdināšanas zīmē, kas vēl nebūt nav beidzies, ņemot vērā gaidāmo skolu tīkla reformu. Novadā vairākkārt bija jāizsludina iepirkums, jo lauku pagastos nebija iespējams atrast ēdināšanas pakalpojumu sniedzējus. Līgatnes pagastu apvienībā, kur ir četras izglītības iestādes, ēdinātāju iepirkumā nav sanācis atrast trīs reizes. Vienojoties sarunu procedūrā, šo pakalpojumu uzņēmējiem sniegt pašvaldības kapitālsabiedrība, par ko pašvaldība saņēmusi pārmēģinājumu no Valsts kontroles, lai gan tobrīd tas bijis vienīgais risinājums. Tagad pašvaldība iecerējusi realizēt pilotprojektu. Vienā no Līgatnes izglītības iestādēm uzlabos virtuvi, lai pavāres varētu nodrošināt ēdināšanu visām Līgatnes apvienības izglītības iestādēm. “Aizbraucot uz Somiju, varēja redzēt, ka šis ir tāds kā mazs Somijas projekts, ko mēs mēģināsim iedzīvināt,” secināja A.Citoviča. Pašvaldības padomniece S.SPROĢE aicināja izpilddirektorus sekot Somijas principiem, kur izglītības iestādēs skolēnu ēdināšanas vietās notiek pašapkalpošanās – katrs ņem to, ko grib un cik grib, kas samazina arī ēdienu atkritumu daudzumu. Ēdiens tiek gatavots kopīgās virtuvēs, jo uzturēt katrā izglītības iestādē savu virtuvi sanāk dārgi, trūkst arī pavāru. “Protams, ēdienu gan nevajadzētu gatavot trīs dienas iepriekš kā Somijā,” teica S.Sproģe. Balvu novada pieredzē šajā jomā dalījās izpilddirektore D.TUTINA. Viņa pastāstīja, ka trīs pilsētas skolās ēdināšanu iepirk kā pakalpojumu, bet pārējās izglītības iestādēs ēst gatavo skolu pavāres. Rugāju vidusskolā jau vairākus gadus skolas ēdnīcā notiek pašapkalpošanās. Šo metodi par labu atzinusi arī Rēzeknes Augstskola savos pētījumos.

Ko gaidīt no jaunievēlētā Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča?

Viedokļi

Izdarījām labāko iespējamo izvēli

LĪGA KOZLOVSKA, 14.Saeimas deputāte

31.maijā Latvijai ievēlēts jauns Valsts prezidents. Ir aizvadīts ļoti spraigs darba periods, kuram Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS) frakcija piegāja ar vislielāko atbildību. Rūpīgi tika izvērtētas visas trīs izvirzītās kandidatūras. Tiekoties frakcijā un diskutējot ar katru atsevišķi, tika analizēti viņu piedāvājumi un redzējums turpmākai Latvijas attīstībai, viņu pieredze un spējas savu programmu īstenot, atpazīstamība Latvijā un pasaulē. 30.maijs tika aizvadīts spraigās diskusijās. Apspriedāmie frakcijā un domē, konsultējamies ar pašvaldību vadītājiem. Par rezultātu teikšu tā, – neviens mirkli man nav ko pārmet sev vai savai sirdsapziņai, jo no trīs iespējamajiem prezidenta kandidātiem Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS) frakcija, tajā skaitā arī es, izvēlējos visprofesionālāko – Edgaru Rinkēviču. Ar viņu tikāmie dienu pirms vēlēšanām, un tad kļuva skaidrs, ka tieši šajā kandidātā ir jūtams pārkāpums zināšanās un

izpratnē gan iekšpolitikā, gan ārpolitikā, ko apliecina arī darba pieredze valsts pārvaldē. Edgars Rinkēvičs savulaik strādājis Valsts kancelejā pie toreizējā Valsts prezidenta Valda Zatlera, vairāk nekā desmit gadus bijis ārlietu ministrs. Šī cilvēka profesionalitāte un kompetence bija nepārspējama, tādēļ, manuprāt, balsojums bija ļoti pareizs. Vienīgais, ko varbūt varētu vēlēties, lai Edgara Rinkēviča emocijas būtu vairāk vērstas uz āru. Taču tajā pašā laikā uzskatu, ka viņa profesionalitāte un kompetence līdzsvaros šīs nepilnības.

Pēc vēlēšanām dažviet sociālajos medijos izskanēja pārmetumi ZZS par *nodevību*, atdot savas balsis tieši šai kandidatūrai. Laikam jau ir jāsaprot, ka cilvēkiem var būt dažādi uzskati. Mēs visi šajā pasaulē esam dažādi. Katrs savādāk skatāmies uz dzīvi un cilvēkiem, un nekad nebūs tā, ka visi patiks visiem. Tomēr īstenībā nav skaidrs, ko esam nodevuši. Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS) frakcija rūpīgi izvērtēja visus kandidātus. Visi trīs kandidāti izrādījās godājami, cienijami cilvēki un spilgtas personības. Politiku pienākums bija rast labāko risinājumu valstij un tautai. Tāpēc jau ir izdomāta demokrātija un dota iespēja izvēlēties labāko, profesionālāko un visvairāk piemēroto personu šim gadījumā – visaugstākajam valsts amatam.

Lai nu kā, prezidents ir ievēlēts, un Edgaram Rinkēvičam vēl veiksmi sarunās ar valdību par jautājumiem, kas valstī noteikti jāuzlabo mūsu ikdienas dzīvē. Protams, jāsaprot, ka ne viņa varā ir visu atrisināt, jo prezidenta funkcijas noteiktas likumā un Satversmē, taču virzību viņš ietekmēt var. Tai skaitā arī problēmjautājumus veselības aprūpē, ko no jaunā prezidenta gaida gan mediķi, gan pacienti. Vēl viena no svarīgākajām aktualitātēm ir izglītības

sistēmas reforma. No paredzamā skaidrs, ka visvairāk cietīs lauku iedzīvotāji. Tie skolotāji, kuri dzīvo laukos, varētu palikt bez darba. Cietīs arī skolēni, jo vajadzēs celties divas, trīs stundas ātrāk nekā pilsētu centros dzīvojošajiem bērniem. Tas arī būs grūti. Vislielākā, sāpīgākā un aktuālākā problēma ir ekonomika. Latvijai ļoti vajadzīgs attīstības izrāviens, lai nepalikam vēl dziļāk aizmugurē mūsu kaimiņvalstīm Igaunijai un Lietuvai. Šogad plānota nodokļu reforma, taču šeit atkal jābūt uzmanīgiem. Ja nodokļus paaugstina, jāsaprot, kā tie ietekmēs jau tā lielo dzīves dārdzību, cilvēku dzīvi un labklājību. Un, pats par sevi, jāsaprot, ka ekonomikas izaugsme cieši saistās arī ar cilvēkresursiem – darbaspēku. Latvijā katru gadu dzimst arvien mazāk bērnu, līdz ar to dabīgais pieaugums ir ar lielu mīnus zīmi. Cilvēki mirst, un ne tikai cienījamajos gados, arī darbības jēgā vecumā. Citas valstis, piemēram, Polija, sezonas laikā aicina strādniekus no ārvalstīm, bet diemžēl mums visu laiku šis jautājums kaut kādā veidā ir tik ļoti politizēts un ierobežots, ka beigās paliekam vieni ar sevi. Prezidentam, protams, nav jārisina šie valdības jautājumi, taču viņš tos var ietekmēt. Svarīgi, ka likumu parakstīšana ir Valsts prezidenta kompetence, un te viņš vajadzības gadījumā var parādīt savu "stingro mugurkaulu" un atgriezt likumu pārskatīšanai. Tās ir prezidenta tiesības.

Pēc ziņas par prezidenta ievēlšanu sociālajos portālos varēja lasīt arī par daudzu cilvēku neapmierinātību saistībā ar Edgara Rinkēviča seksuālo orientāciju. Taču es uzskatu, ka uz to nav jāliek tik liels uzsvārs, kā tas dažkārt tiek pasniegts. Ir jāņem vērā arī cilvēktiesības. Katram cilvēkam ir tiesības uz personīgo dzīvi, un seksualitāte ir ļoti personiska lieta. Visiem,

arī heteroseksuāliem, ir ļoti daudz problēmu. Šajā kontekstā daudz tiek runāts arī par ģimeniskajām vērtībām. Tomēr, neskatoties uz šo vērtību piesaukšanu, ģimenēs nereti pastāv gan emocionāla, gan fiziska vai seksuāla vardarbība. Tas nav pieņemami, tāpēc aizvien biežāk tiek *cilāts* jautājums par Stambulas konvenciju, jo cilvēkiem, kas to vērtē pēc nosaukuma, bet nav iepazīšies ar tās saturu, šķiet, ka tā būs panaceja vardarbības izskaušanai. Taču, lasot šo dokumentu, kļūst skaidrs, ka par vardarbību pret sievieti tiek runāts tikai virsrakstā, bet saturs ir par ko citu. Par ideoloģiju, kas noliedz bioloģisko dzimumu eksistenci. Mūsu valstī ir atbilstoši likumi vardarbības pret sievieti, vai arī vispār pret cilvēku, izskaušanai. Ir tikai jāpanāk, lai tie tiktu pildīti. Tas ir sabiedrības morālā brieduma, izglītības un iestāžu profesionālās kompetences jautājums. Pēdējie pētījumi liecina, ka cilvēku populācijā var būt zināms procents personu ar savādāku seksuālo orientāciju. Pirms kādam ko pārmet, padomāsim, vai mēs dzīvojam demokrātiskā valstī, vai arī aiziesim tādā virzienā, ka sāksim šķirot cilvēkus labākos vai sliktākos, ja viņi dzīvo savādāk? Kā trešajā Reihā? Turklāt, vēlot Valsts prezidentu, primārais, ko vērtējam, bija viņa spējas, atbilstība un profesionālās īpašības. Te runa ir tikai par Edgara Rinkēviča profesionalitāti un atbilstību amatam, par spēju pārliecināt cilvēkus un vienot, nevis šķelt mūsu sabiedrību. Jaunajam prezidentam vēl, lai tie vārdi, kurus viņš teica no Saeimas tribīnes savā pirmajā uzrunā, tiešām ir jaunā Valsts prezidenta darba un dzīves pamatsastāvdaļa. Svarīgi panākt, ka mēs mūsu Latvijā varētu dzīvot labāk. Lai viņam izdodas!

Labs kandidāts, bet kādu cenu par to maksāsim?

ALDIS BUKŠS, Balvu novada domes deputāts

Ko sagaidu no jaunievēlētā prezidenta Edgara Rinkēviča? Galvenais, ko sagaidu un uz ko ceru, ka viņš turēs "Jaunās Vienotības" pirms vēlēšanām doto solījumu nesadarboties ar korupcijā apsūdzēto Aivaru Lembergu. Sagaidu, ka Rinkēviča kungs nepieļaus, ka Lemberga kungs izvairās no notiesājošā sprieduma (šobrīd lieta tiek izskatīta otrajā tiesu instancē, pirmā tiesu instance viņu atzina par vainīgu).

Kopumā uzskatu, ka Latvija ir ieguvusi labu prezidentu – pieredzējušu, profesionālu,

nosvērtu un ar pietiekami labu harizmu, taču tas, kas mani satrauc, – kādu cenu par to maksāsim. Rinkēviča kungu par prezidentu ievēlēja nevis ar valdību veidojošo partiju, bet gan opozīcijas (ZZS un Progresīvo) balsīm. Skaidrs, ka starp "Jauno vienotību" un divām iepriekšpieminētajām partijām ir noslēgta kāda vienošanās. Kāda ir šī vienošanās, varēja apjaust jau vēlēšanu dienā, iespējams, "Jaunā Vienotība" ZZS ņems valdībā. Ir jau izskanējušas neoficiālas ziņas, ka ZZS atkal tiktu Satiksmes ministrija. Nesaku, ka arī tagad ir labi, bet, manuprāt, ZZS atgriešanās Satiksmes ministrijā Latgales ceļiem, un ne tikai, nozīmētu kritienu bezdibeni.

Jau vēlēšanu dienā sākās diezgan atklātas sarunas, ka ZZS atkal varētu nonākt valdībā. Atgādināšu, ka Lemberga kungs, no kura ZZS nekad nav atteikusies, ir notiesāts pirmajā tiesu instancē par korupciju, atklāti vērsies pret NATO klātbūtni Latvijā un 2019.gada nogalē tika iekļauts ASV sankcionēto personu sarakstā.

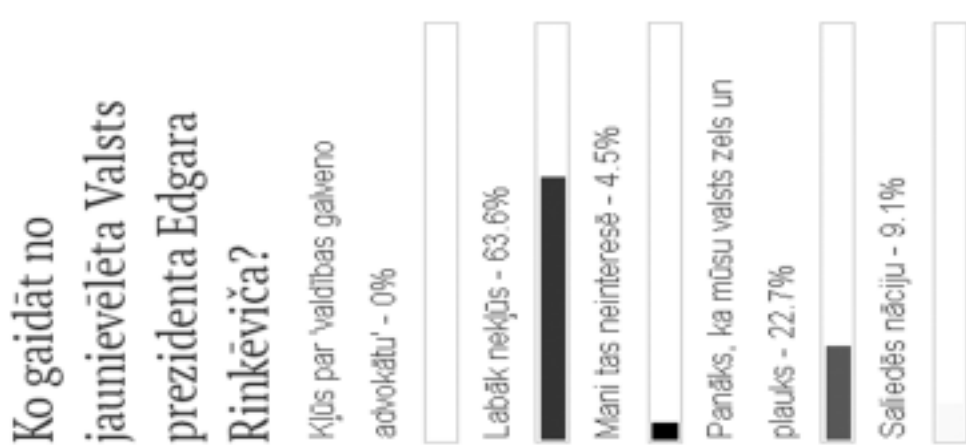
Pirms pāris dienām nejausi uzdūros savam viedoklim laikrakstā "Vaduguns" uzreiz pēc 14.Saeimas vēlēšanām. Šajā komentārā vienā no rindkopām ir šādi vārdi: "...stabilitāti un neiesaistīšanos dažādos "dīlos" (red. – darījumos) iepriekšējai valdībai nodrošināja konservatīvie. Redzēs, kā tas bez

konservatīvajiem darbosies turpmāk." Pēc pusgada var teikt, – izskatās, ka nedarbojas. Taču ceru, ka kļūdos.

Rinkēviča kungs pēc ievēlšanas minēja, ka viena no prioritātēm viņam būs tiesiskums. Ceru, ka tas izpaudīsies arī darbos un viņš sekos līdzi, ka Saeimā tiek apstiprināti aizdomīgi grozījumi likumos, kas var palīdzēt kādam izvairīties no apsūdzībām korupcijā un cietumsoda.

Lielais neatbildētais jautājums ir par Latgali jaunā prezidenta dienaskārtībā. Varu droši teikt, ka Levita kungs ir bijis viens no Latgalei un tās attīstībai labvēlīgāk noskaņotajiem prezidentiem Latvijas vēsturē, un tas izpaudās

arī darbos. Par Rinkēviča kunga ieinteresētību Latgales lietās pagaidām neesmu pārliecināts. Taču šeit liela loma ir arī mums pašiem, ziemeļlatgaliešiem. Proti, Balvu novadā valdošajai "Latgales partijai", tai skaitā priekšsēdētājam Sergejam Maksimovam, ir noslēgts sadarbības līgums tieši ar "Jauno Vienotību". Ceru, ka tas palīdzēs piesaistīt prezidenta uzmanību arī mūsu jautājumiem un problēmām. Piemēram, bruņoto spēku vienību izvietošanai novadā (kas dotu jaunas darbvietas, jaunas ģimenes un vairāk bērnu skolās), ceļu sakārtošanai, īpašu atbalsta programmu ieviešanai pierobežas reģioniem un mājokļu atjaunošanai un būvniecībai.

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

* Sākums 1.lpp.

Izmanto iespējas. Jevģenijs Borovikovs ar dēlu Rodrigo no Medņevas pirms koncerta aktīvi piedalījās Bērnu un ģimenes dienai veltītajās aktivitātēs, tostarp, kā atklāja tētis, atbrauca palūkoties, kā dejas solis raisās sievas māšai.

Gaviļniece. Kubulu pagasta Eiropas senioru deju kopas "Rūtas" dalībniece Anita Smuškova dzimšanas dienas priekšvakarā jokoja, ka gari galdi nav paredzēti: "Esmu viena no jaunākajām dejotājām. Prieks būt kopā ar domubiedrēm, īpaši pēc daudziem pavadītiem gadiem Īrijā." Taujāta, ar ko

īpašas "Rūtas", Anita atgādināja, ka visas sievietes ir īpašas: "Katra ar kaut ko izceļas – ar puķkopību, rokdarbiem u.c. Galvenais – mūs vieno deja!"

Atklāj lielkoncertu. Balvu mūsdienu deju studijas "Terpsihora" 4.-6.klašu audzēkņi, šķiet, saplūda ar dabu šo vārdu vistiešākajā nozīmē.

Deja divāna vietā. Baltinavas kultūras nama "Gaspazas" jautātas, kāpēc ērta divāna un smaržīgas kafijas vietā izvēlas deju, atjokoja ar pretjautājumu: "Cik var ēst un dzert?!"

"Mētras". Tilžas Kultūras un vēstures nama deju kopas "Mētras" (foto) vadītāja Daiga Lukjanova tiem, kuriem būs iespēja piedalīties Dziesmu un deju svētkos, novēl, lai desa nekļūst, kā, piemēram, valdībai un politiķiem, svarīgāka par dvēseli.

Pirms lielajiem svētkiem. Lielo deju svētku dalībnieki – Balvu Kultūras un atpūtas centra deju kopa "Nebēda" un Viļakas kultūras nama deju kopa "Dēka" – baltajā brīvdabas estrādē priecēja ar deju "Zintnieki".

Atlido no kaimiņnovada. Gulbenes līnijdeju grupa "Raganiņas" Solvitas Skopānes vadībā lepojās, ka kopā deju 20 gadus gandrīz vai nemainīgā sastāvā. Spriežot, kas viņas mudina nesēdēt mājās, "Raganiņas" smēja, ka deju ir kā narkotikas. Topošajiem Dziesmu un deju svētku dalībniekiem gulbenietes atgādina: "Ja ko dari, tad dari ar prieku! Ja nē, tad nedari nemazi!"

Akreditācija bijusi veiksmīga

Pārmaiņu ieviešana ir skolas stiprā puse

Novada Izglītības pārvalde ziņo, ka izglītības iestādes, kurām šogad bija paredzēta akreditācija un vadītāja novērtēšana, to veiksmīgi izgājušas. Tās ir: Tilžas pamatskola, Balvu sākumskola, Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestāde, iestāde "Sienāzītis" un arī Balvu Profesionālā un vispārīgā izglītības vidusskola.

Ekspertu komisijas ziņojuma vēstule nosūtīta Balvu sākumskolas audzēkņu vecākiem, un ar to varēja iepazīties vismaz 457 vecāki. Laikraksta lasītājus iepazīstinām ar akreditācijas rezultātā gūtajiem atzinumiem, novērtējot Balvu sākumskolas un šīs iestādes vadītājas ikdienas darbu. Informāciju sniedz akreditācijas ekspertu komisijas vadītāja ILONA EIDUKA.

✓ **Lai vecākiem sekmīga turpmākā sadarbība ar Balvu sākumskolas vadību un pedagogiem! Skola akreditēta uz 6 gadiem.**

ir skolas stiprā puse.

Skolas direktores Larisas Krištopanovas profesionālās darbības vērtējums ļauj saprast, ka direktorei ir plašas un vispusīgas zināšanas, kompetence un izpratne par aktuālajiem izglītības attīstības un kvalitātes jautājumiem. Viņai ir skaidra vīzija un vērtībās balstīta iestādes kultūra, īstenojot pārmaiņu ieviešanu un izglītības iestādes attīstību.

Balvu sākumskolas stiprā puse ir iestādes izveidotās kvalitātes vadības sistēmas, kas nodrošina izglītības procesa, satura, vides un pārvaldības pastāvīgu uzlabošanu, ietverot nepārtrauktu pilnveidošanu, līdzdalību, dotos balstītu statistiku, efektivitāti un tamlīdzīgi.

Akreditācijas ekspertu komisija savā darbā, kā atklāj komisijas vadītāja, izmantojusi dažādas metodes.

Notikušas attālinātas intervijas un sarunas ar izglītības iestādes vadītāju un vietniekiem, arī ar pedagogiem, izglītības iestādes dibinātāja pārstāvjiem, izglītības iestādes padomi, atbalsta personālu, izglītojamo pašpārvaldi, metodisko jomu sadarbības grupu vadītājiem. Bez tam klātienē notikusi mācību priekšmetu stundu vērošana. Kopā ar izglītojamo pašpārvaldes pārstāvjiem un iestādes saimniecības vadītāju apskatīta skola. Vēl arī – dokumentu un informācijas analīze, skatot izglītības iestādes pašnovērtējuma ziņojumu, attīstības plānu, ikgadējo darba plānu, skolas vadības sistēmas E-klasi, audzināšanas darba prioritātes trim gadiem un vēl citus dokumentus.

Ar vienotu izpratni

Turpmākajiem gadiem kā vēlamus darbus akreditācijas ekspertu komisija Balvu sākumskolai iesaka pilnveidot pašvērtēšanas un attīstības plānošanas procesus, aktīvi un efektīvi tajos iesaistot visas mērķgrupas. Iesaka uzlabot infrastruktūru, lai nodrošinātu vides pieejamību izglītojamajiem ar kustību traucējumiem, kā arī sistemātiski strādāt, veidojot vienotu izpratni par vienlīdzības un iekļaušanas aspektiem visām izglītības ieguves procesā iesaistītajām mērķgrupām.

Nekas jau nebeidzas!

EVA SMIRNOVA, Balvu sākumskolas domes priekšsēdētāja

Zelcai par atbalstu un godīgu viedokļa izteikšanu. Mēs esam sadzirdēti, un mūsu viedokļi – novērtēti. Tāpat tika uzteikts skolas mājaslapas www.balvusakumskola.lv saturs, skolas avīze "Rakstiņš". Kopumā Balvu sākumskolas darbs tika novērtēts tikai ar labiem un ļoti labiem vērtējumiem visās jomās. Esam gandarīti, taču nekas jau nebeidzas ar akreditācijas procesa noslēgšanos. Priekšā jauns, uz attīstību vērsts ceļš, kas ejams mums kopā – pašvaldībai, skolai, bērniem un ģimenēm.

Balvu sākumskolas akreditācija sākās martā. Tas ir ilgstošs, komplicēts, metodiski izstrādāts pasākums, kurā ekspertu komisija reizi sešos gados vērtē un analizē dažādus mācību iestādes procesus. Turklāt vērtēšana notiek dažādos aspektos. Uzklauša iestādes dibinātāja, administrācijas, pedagogu, vecāku un arī bērnu redzējumus. Skaidrs, ka iestādes administrācijai tas ir darbīgs un satraukuma pilns laiks. Vienlaikus šie procesi ir kā atskaites punkts, lai skola kļūtu arvien progresīvāka un vērsta uz attīstību.

Ekspertu komisija intervēja un uzklaušāja arī skolas padomes vecākus. Saruna bija interesanta un vērtīga gan mums kā vecākiem, gan arī komisijai. Tēmas ļoti dažādas: gan par mācību norisi, pieejamajiem materiāliem, par pedagogu pieejamību, par bērnu drošību, par estētisko un emocionālo vidi, par skolas un ģimenes informācijas apmaiņu, sadarbību. Paldies manām kolēģēm un atbildīgām mammām, kuras piedalījās intervijā, – Elīnai Ķerģei, Artai Ķerģei, Inesei Maslovskai, Allai

Uz sešiem gadiem

Apkopojot visu iegūto informāciju, akreditācijas ekspertu komisija secinājusi, ka Balvu sākumskola ir akreditējama uz 6 gadiem. Tas norāda, ka izglītības iestāde strādā atbilstoši tiesību aktos noteiktajām prasībām un īstenotās izglītības programmas (pamatizglītības pirmā posma programma, speciālās pamatizglītības pirmā posma programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem) atbilst optimālam kvalitātes līmenim. Kvalitātes vērtējuma līmenis ir 'labi'. Savukārt direktores darbs kvalitātes jomā "Laba pārvaldība" kopumā novērtēts kā 'ļoti labi', kas nozīmē, ka nepieciešamo pārmaiņu ieviešana

Saulainās Indonēzijas garša

Tropu valsts ar karstu klimatu

Aizritējuši vairāki mēneši, un tumsnējais, eksotiska izskata jaunietis aizbraucis no Balviem, lai turpinātu studijas Itālijā, Padujas universitātē. Balvos aizvadītais laiks deva iespēju ne tikai viņam iepazīt mūsu cilvēkus, galvenokārt jauniešus, un dzīves vidi, bet arī mūsu iedzīvotājiem ko vairāk uzzināt par Indonēziju. Pirms prombraukšanas Balvos notika tikšanās ar šo puisi, un Alfarisi Maulana pastāstīja par Indonēziju.

Indonēziju, protams, grūti salīdzināt ar Latviju. Tā ir vulkāniska salu arhipelāgs ar daudzmiljonu iedzīvotājiem, kuri runā vairāk nekā 700 valodās. No vairāk nekā 400 Indonēzijas vulkāniem par aktīviem uzskata 128. Tuvākās aizjūras kaimiņvalstis tai ir Singapūra, Filipīnas un Austrālija. Alfarisi pirms studijām Itālijā dzīvojis Džakartā.

Par Indonēziju ir priekšstats kā par zaļu un daudzveidīgu zemi ar tropiskajiem mežiem, orangutiem brīvā dabā, pasakaini skaistām pludmalēm, kanārijputniem un milzu tauriņiem. Vienlaikus tā ir arī lielākā islama valsts. Daudzi ceļo uz Bali – vienu no apdzīvotākajām salām, lai prierītos par pludmalēm, skatītu rīsu laukus, iepazītu vietējo dejas un baudītu siltumu, jo gaisa temperatūra visu gadu salā ir ap plus 30 grādiem.

Alfarisi stāstīja, ka ģimenēs mammās ceļas

Ciemojoties Balvos. Tikšanās reizē Alfarisi Maulana pastāstīja ne tikai par Indonēziju, bet arī par savu kā musulmaņa dzīvesveidu, esot Balvos.

pirmās ap pulksten pieciem un sāk gatavot brokastis ģimenei. Bērni uz skolu dodas vai brauc ap pulksten 6.30. Pēc pulksten septiņiem mājās palikuši tikai gados vecāki cilvēki. Pieaugušajiem darbs sākas pulksten 8, pusdienlaikam atvēlēta stunda vai citur arī divas. Mājās vecāki parasti atgriežas ap pulksten 4 vai 5 pēcpusdienā. Daudzi vakarpusi pavadā kopā ar draugiem. Pēc pulksten septiņiem parasti vakariņo mājās un deviņos bērni iet gulēt.

Indonēzijas virtuvei, kā pastāstīja Alfarisi Maulana, raksturīgi asi un garšvielām bagāti ēdieni, kas tūristiem bieži vien ir par stipru. Neaizstājams vietējais produkts ir rīsi, ko parasti vāra buljonā vai banānu lapās. Turklāt tos izmanto čipsu, pudiņu, dažādu konditorejas izstrādājumu pagatavošanai. Bez rīsiem populāri ir arī graudaugi, pākšaugi, saldie kartupeļi. Gandrīz nekur negatavo cūkgaļas ēdienus, bet ir plašs zivju piedāvājums, ieskaitot haizivs spuras zupu.

Kāds ir jūsu priekšstats par Indonēziju?

Daiga Lukjanova: – Tur ir asi ēdieni, dzīvo tumsnēji mazāka auguma cilvēki. Tur laikam aug palmas. Neko vairāk par šo zemi nezinu un man nebūtu vēlēšanās tur nokļūt.

Aldis Pušpurs: – Tur ir daudz salu, katoļticība un karsts laiks. Man pašam gan negribētos tur nokļūt, jo nav vajadzības tik tālu braukāt. Notiek arī zemestrīces, cunami un vēl viss kas cits.

Zinaida Popova: – Tur noteikti ir jauki. Man mazmeita bija tajā pusē. Dzirdēta sala Bali. Manā priekšstatā tur ir ūdens plašumi, skaistas pludmales, pārsteidzoša daba. Eksotika. Protams, gribētu arī pati tur pabūt, ja vien tāda izdevība rastos.

Biruta Bebina: – Tāda zeme ir dzirdēta, un vairāk tieši tūrisma kontekstā. Neko vairāk par Indonēziju gan nezinu. Par skādi nebūtu tur nokļūt un paskatīties.

Sarmīte Tabore: – Tur noteikti ir silti un aug palmas, kā arī ir jūras plašumi. Laikam staigā daudz ziloņu. Mani šī zeme gan nevilina, būtu bailes apmaldīties džungļos.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Kā klājas citiem?

Zaļie ceļi balveniešu skatījumā

Ingrīda Zinkovska

Priekšpēdējā maija nedēļā četri Balvu novada pašvaldības pārstāvji kopā ar pārstāvjiem no Vidzemes tūrisma asociācijas devās lūkot, kā velotūrisma infrastruktūra attīstījusies Īrijā, kur arī kādreizējo sliežu ceļu vietā izbūvēti veloceļi. Pēc pieredzes apmaiņas brauciena Balvu novada domē notika tikšanās, kurā piedalījās tie pašvaldības pārstāvji, kas ir atbildīgi par Zaļo ceļu, kas šķērso mūsu novadu.

Trīsdesmit un trīs gadus veci

“Pieredzes apmaiņas braucieni ir vērtīgi, – sāksim ar to, ka tie palīdz saprast atšķirību, kā infrastruktūra tiek veidota, kā tā ir attīstījusies ārzemēs un pie mums. Latvijas veloceļu struktūra jeb Zaļie ceļi ir salīdzinoši jauni un atrodas attīstības sākumā, salīdzinot ar Īriju, kur dažus veloceļus sāka veidot pirms trīsdesmit gadiem, pakāpeniski tos attīstot un uzlabojot. Protams, ir arī veloceļi, kas tapuši trīs gadu laikā, piesaistot milzīgas naudas summas,” par Īrijā redzēto saka Balvu novada pašvaldības izpilddirektors vietnieks JĀNIS BUBNOVS.

Viņš pastāstīja, ka šie veloceļi galvenokārt ir asfaltēti, kas braukšanas kvalitāti padara neizsakāmi labāku, salīdzinot ar mūsu bijušajām dzelzceļa līnijām, kas ir ar grants segumu: “Tāpat kā mūsu Zaļie ceļi, tie izveidoti pa bijušajām dzelzceļa līnijām un savieno apdzīvotas vietas. Taču apdzīvotība lauku teritorijās ir neizsakāmi lielāka, līdz ar to veloceļi tiek izmantoti kā pastaigu vieta iedzīvotājiem ar bērniem utt. Nākamais stāsts ir par to, kā notiek investoru jeb uzņēmēju piesaiste. Mums tikai Kubulos pieejama velosipēdu noma, ir iespējams pieteikt ēdināšanas pakalpojumu. Visur citur ir tikai ceļš un nekāda uzņēmējdarbība nenotiek. Īrijā privātie investori pie ceļiem izveidojuši atpūtas vietas, velosipēdu nomas vietas, kafējnīcas vai kaut ko tādu. Pagaidām arī šajā jomā novadā no viņiem atpaliekam. Tāpat kā pie mums, ir iegādājušies bijušās dzelzceļa staciju ēkas, pārveidojot tās. Latvijas veloceļu zinātājiem bija iespēja tikties ar vienu no veloceļu sākotnējiem izveidotājiem, kas darbojušies pēc savas iniciatīvas. Arī viņiem ne vienmēr gājis viegli, jo apkārt velocejām ir daudz lauksaimniecības zemju, lopkopju. Svarīgi bijis panākt vienošanos, lai viens otram netraucētu un visi būtu apmierināti. Uz īpašumiem izveidotas nobrauktuves, zemniekiem iespējams tikt pāri veloceļiem uz saviem tūrumiem. Ir vārtni, nožogojumi, viss aprīkots ar norādēm un ceļa zīmēm. Ir skaidrs, kur jāpiebremzē, kur jāpievērš uzmanība, ka uz ceļa var kaut kas izskriet. Mums ir problēma, ko centisimies atrisināt, – maksimāli ierobežot balķu vedēju plūsmu pa velocejām, lai viņi bez mūsu ziņas pa šo ceļu nepārvietotos. Arī pēc aizvadītās ziemas varēja pateikt, ka velocejām blakus esošajos mežos notiek mežizstrāde. Bija redzams, ka ceļš ir izdangāts, nogāztas norādes, mazliet arī bojātas. Smago mašīnu atrašanās uz ceļa nepieciešams ierobežot, lai velobraucēji justos droši, lai viņiem nebūtu jābaidās, ka no kaut kurienes var uzrasties smagā mašīna putekļu mākonī un iegāzt viņus grāvī.”

Īrijā jau plāva sienu

Pieredzes braucienā piedalījās ILMĀRS LOCĀNS, Susāju un Vecumu pagasta pārvaldes vadītājs. Zaļais ceļš Balvu novadā sā-

kas no Sitas robežas Kubulu pagastā un beidzas pie Mežvidu skolas Vecumu pagastā. Tā kā visgarākais tā ceļa posms atrodas tieši Susāju un Vecumu pagastos, tad veloceļa kopšana uzticēta I.Locānam. “Pirms diviem gadiem katrs pagasts, kura teritoriju šķērso Zaļais ceļš, centās to kopt pats, bet nu jau otro gadu šis pienākums uzdots man. To darām ar pagasta tehniku vai pārkam pakalpojumu. Ceļu greiderējam, divas reizes gadā pļaujam zāli. Pirmo reizi ceļu izbrauca ar greideru, noplēsa lieko, nostūma, tagad kopt ir mazliet vieglāk. Nogriezām krūmus, bet divu gadu laikā tie jau ir atauguši un šķiet, ka nekas nav darīts. Jebkurā gadījumā šo veloceļu apsaimnieko pašvaldība,” stāsta I.Locāns.

Jā, pārvaldnieks piekrit, ka abās pusēs velocejām ir daudz zemju un mežu īpašnieku, bet tas viņiem neliedz saprasties un sastrādāties ar norunu, lai ceļš netiktu bojāts. Ja īpašnieks izved no meža materiālu un ceļu sabojā, tad tas ir jāsakārto. Tādu vietu, kur var uzbraukt uz bijušā dzelzceļa, ir daudz – Viksnā, Kupravā, Žiguros. “Kopš ziemas uz ceļa stāvēja viena tāda nesmuka bedre. Noskaidrojām uzņēmēju, sazvanījām. Viņš brauc no tās puses, kur nav zīmju, un brīnās, kāpēc nevar strādāt. Paskaidrojām, ka tas ir veloceļš, nevis meža, valsts vai pašvaldības, bet pieder Latvijas dzelzceļam. Viņš saka: es nezināju, es nolīdzināšu!” kādu gadījumu atstāj pārvades vadītājs.

Veloceļu iecienījuši nūjotāji, kas vēlas aizbēgt no pilsētas burzmas, slēpotāji. Ziemā to vēlas izmantot arī suņu sacensībām. Nav pretenziju pret sportiskām aktivitātēm, bet braukāt ar mašīnām nav istā vieta, un tiek domāts, kā to padarīt mazāk iespējamu. Vidrošākais posms, šķiet, ir no Sitas līdz Kubuliem, jo tur izbūvēti meža ceļi. Arī Kubulu uzņēmēji cenšas pēc sevis visu sakopt. Bet vislielākā slodze ceļam ir posmā no Sitas līdz Viksnai.

Nerunājot par velotūrisma pieredzi, Ilmārs priecājas par Īrijas neaprauktām skaisto dabu, par rododendriem, kas tur aug, līdzīgi kā mūsu kārkli, un citiem augiem. “Īrijā, starp citu, jau pļāva sienu. Bijām pie okeāna un redzējām paisumu un bēgumu, kamēr gājām paēst, ūdens bija aizgājis projām. Arī laiks mūs lutināja. Ja Īrijā lietus gāž kā ar spaiņiem, tad pieredzes braucienā, par brīnumu arī Īriem, spīdēja saule,” atceroties Zaļo salu, saka Ilmārs.

Gaida veloceļu no Balviem uz Kubuliem

Pieredzes braucienā uz Īriju piedalījās arī uzņēmēja ARNITA MELBERGA no Balviem. Viņa teic, – ja ir tāda iespēja, tad vajag to izmantot un vajag braukt, lai redzētu, kā izskatās citur: “Un mācīties, kā viņi piedāvā un pārdod savus tūrisma produktus. Mums arī ir ļoti daudz, ko rādīt, ar ko lepoties. Mums

Kad izbūves veloceļu no Balviem līdz Kubuliem?

Zinot, ka šis jautājums varētu interesēt ne tikai tūristus, kas brauc garus ceļus gabalus, bet arī vietējos, uzdevu to Balvu novada pašvaldības izpilddirektorei vietniekam JĀNIM BUBNOVAM. Viņš paskaidroja, ka veloceļu izbūve ir plānā. Būvniecības darbus plānots sākt *kustināt* vismaz 2025.gada beigās. Tiklīdz sāks remontēt ceļu uz Kubuliem, tiks izbūvēti arī veloceļi.

Foto - no personīgā arhīva

Ceļā. Īrijā mūsu novada pārstāvji ar elektrovelosipēdiem pa Zaļajiem ceļiem nobrauca vairākus desmitus kilometru. Īrijā Zaļais ceļš ved cauri klintīm, kas ir noaugušas ar zaļajiem augiem un rada savdabīgu iespaidu. Īsts Zaļais ceļš!

tikai jāiemācās to parādīt, iznest cilvēkiem, jo reizēm ir tāda sajūta: ai, nu ko nu mēs! Ko nu mums te ko rādīt! Patiesībā ir ļoti daudz ko rādīt un ko stāstīt, tikai jāiemācās parādīt un piedāvāt. Galvenais ir, lai aktivizētos tūrisma plūsma un cilvēki brauktu pie mums. “Jā, protams, Īrijā ir skaisti, tur zied rododendri, bet Latvijā un Balvos arī ir savs šarms. Nekur nav tik dzeltenī lauki kā pavasarī, kad pie mums zied pienenes. Nekur tā nesmaržo ievas. Un nekur nav tik zeltains rudens un, ja uzkrīt sniegs, tik balta ziema,” saka Arnita. Arī viņa ar savu uzņēmējdarbību, kaut nedzīvo ļoti tuvu pie Zaļā ceļa, veicina tūrisma attīstību. No Zaļā ceļa līdz Balviem arī nav tālu – nepilni desmit kilometri. “Tūristi var atbraukt pie manis, nodegustēt pašceptu maizi, nobaudīt uz uguns vārītu zupu, izbaudīt pirts procedūras, ko es piedāvāju, atpūsties, lai ar jauniem spēkiem dotos tālāk. Ziemā es tūristus neuzņemu, jo nav tādas

telpas, bet viss attīstās. Tādēļ svarīgi braukt, skatīties, mācīties, pilnveidoties, lai tūristiem pie mums, Ziemeļlatgalē, būtu interesanti. Arī Īrijā ir vietas, ne gluži pie paša Zaļā ceļa, kur var nobraukt, padzert kafiju, apēst kūciņu, nopirkt ūdeni. Tādēļ jāstrādā, lai tūristu plūsma būtu arī pie mums. Tā plūsma pati no sevis nerodas,” secina Arnita. Kā labu pieprasījumu savam biznesam viņa saredz veloceļu izbūvi no Balviem līdz Kubuliem. Ja Zaļais ceļš Kubulos būs savienots ar Balviem un nevajadzēs braukt pa lielā ceļa malu, kur jābaidās no smagajām automašīnām, tad cilvēki aizvien vairāk to izmantos. “Jau tagad mums ir ļoti maz tādu vietu, kur droši varam braukt pa ceļa malu ar velosipēdu, tostarp arī bērni. Taču cilvēki paliek aizvien aktīvāki. Arī vietējie iedzīvotāji vēlas izbraukt vai noiet kādu posmu pa Zaļo ceļu, taču, kā līdz tam tikt, jo ne visiem ir savs transports,” secina uzņēmēja.

Pieredzes brauciens pa Īrijas Zaļajiem ceļiem

Projektā “Popularizēt Latvijas Zaļos ceļus Rīgas, Vidzemes un Latgales reģionos” Balvu novada pašvaldības pārstāvjiem – izpilddirektorei vietniekam attīstības plānošanas un nekustamā īpašuma jautājumos Jānim Bubnovam, Susāju un Vecumu pagastu pārvalžu vadītājam Ilmāram Locānam, Ziemeļlatgales Biznesa un tūrisma centra tūrisma organizatorei Inetai Bordānei un tūrisma uzņēmējai Arnitai Melbergai – bija iespēja doties uz Īriju, lai uzzinātu, kā Zaļos ceļus jeb kādreizējās dzelzceļa līnijas pielāgo aktīvajam tūrismam un apsaimnieko Īrijas pašvaldības un iesaistītās organizācijas. Projekta “Latvijas Zaļie ceļi” braucienā piedalījās arī pārstāvji no Vidzemes tūrisma asociācijas, Gulbenes, Ropažu un Cēsu novadu pašvaldībām.

Kopumā trīs dienās ar elektriskajiem velosipēdiem tika pieveikti gandrīz 150 km, aptverot trīs dažādas Īrijas reģionus. Brauciena pirmajā dienā tika iepazīts velo jeb Zaļais ceļš no Waterford līdz Dungarvan (Waterford Greenway), kurā trīs gadu laikā ieguldīti aptuveni 15 miljoni eiro, – izbūvējot melno segumu vairāk nekā 40 km garumā, izvietojot norādes, atpūtas vietas, apmeklētāju plūsmas skaitītājus, barjeras, pārbrauktuves. Otrajā dienā salas vidienē bija iespēja apmeklēt Limerikas Zaļo ceļu (Limerick Greenways), kas tūrismam un aktīvai atpūtai tiek pielāgots gandrīz 30 gadu garumā, lielākoties veicot brīvprātīgo darbu, bet tikai pēdējos pāris gados veikti būtiski ieguldījumi infrastruktūras uzlabošanā (barjeras, melnais segums, tunelis, apmeklētāju skaitītāji, pārbrauktuves, barjeras). Šobrīd šajā posmā Limerikas pašvaldība īsteno projektu, atjaunojot arī kādreizējo dzelzceļa staciju.

Noslēdzot pieredzes brauciena dienā tika izbraukts Zaļais ceļš Westport–Achill 42 km garumā jeb Great western Greenway, kas ir arī daļa no starptautiskā Euro velo maršruta Nr.1. Šajā maršrutā uzskatāmi redzams, cik svarīgi ir veidot savienojamos velo/kājāmgājēju ceļus, kas veicina visa lielā maršruta pieejamību.

Zaļie ceļi Īrijā un arī pie mums Latvijā var kalpot un kalpo par pamatu vietējai mobilitātei, kā arī, prasmīgi un pārdomāti tos attīstot un apsaimniekojot, izcila vieta, lai to izmantotu vietējie iedzīvotāji aktīvajai atpūtai – pastaigām, velobraucieniem, pārgājieniem. Taču būtiskākais – rast kompromisu starp iesaistītajām pusēm – zaļo ceļu īpašnieku, apsaimniekotāju un ceļam piegulošo zemju īpašnieku interesēm. Pārdomāta velotūrisma infrastruktūra noteikti ir arī vietējās ekonomikas veicinātājs – pat viena veiksmīgi izveidota velo novietne pilsētā vai ciemā var veicināt kāda vietējā mazā biznesa attīstību viesmīlības sektorā.

INETA BORDĀNE, Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra tūrisma organizatore

Ciemojas lauku saimniecībās

Pārsteigumi klasesbiedriem

Maruta Sprudzāne

Skolu audzēkņiem ir tradīcija rudenī un pavasarī doties pārgājienos. Rekas vidusskolas 5. – 6. klases skolēni ar prieku atbalstīja savu klasesbiedru Kristera un Arvja aicinājumu apmeklēt lauku saimniecības, kurās strādā zēnu vecāki. Pārgājiena diena bija interesanta un iespaidiem bagāta. Par to prieks audzēkņiem un audzinātājiem. Vairāk stāsta skolotāja ILZE SAIDĀNE.

Pārsteigumi “Vītoļos”

Kristera vecāku saimniecībā “Vītoļiņi” nodarbojas ar jauktu tipa lauksaimniecību. Viņiem ir gan gaļas liellopu ganāmpulks, gan graudaugu sējumi. Paša saimnieka Viktora prieks ir zirgi un poniji, bet mājai īpašu auru piešķir arī divu šķirņu papagaiļu ģimenes. Bija sarunāts, ka ciemiņi varēs piedalīties izjādēs zirgu un poniju mugurā vai izbaudīt arī braucienu kariatē. Sarunās skolēni pārliecinājās, ka Kristera tētis ne vien prasmīgi saimnieko, bet arī ir talantīgs koka darbu meistars. Viņa roku darbs ir pagalmā izvietotā interesantā guļbūves baļķu mājiņa uz *vistas kājas*, kurā var paglābties no vasaras svelmes, bet pie iebraucamā ceļa uzstādīta pastkastīte ar saimniecības logo. Akmensdārzu savukārt jau agrā pavasarī rotā izteiksmīgas koka puķes. Arī simpātiskā kariete ir saimnieka radošais roku darbs. Gaidot ciemos dēla klasesbiedrus, saimniece Gunita bija izvērijusi īstu lauku sieru un ciemiņus pacienāja ar garšīgu biezpiena saņemumu.

Gaļas liellopi “Ūdros”

Arvja vecāku saimniecība “Ūdri” specializējusies gaļas liellopu audzēšanā un apsaimnieko vairāk nekā 400 hektārus pļavu un ganību, ko izmanto, lai uzturētu 300 liellopus. Lopi ir sadalīti trijos ganāmpulkos, lai izslēgtu radniecisko krustošanos. Saimnieka Raita stāstījums pārliecinoši apliecināja viņa plašo zināšanu loku par šiem cēlajiem šarolē gaļas liellopiem, stāstot ne tikai par ēdināšanu, bet arī dzīvnieku raksturu un fizioloģiskajām niansēm. Saimniecībai ir piešķirts sertifikāts par tiršķirnes šarolē statusu, kas ļauj audzēt un pārdot vaislas buļļus. Bez tam saimniecībā ir jaudīga tehnika ar uzstādītu GPS sistēmu, kas nodrošina darbu precizitāti. Iegādāts inovatīvs mēslu izkliešanas mašīna ar 9,4 metru darba platumu un vēl dažādi citi saimnieciskajos darbos vajadzīgi agregāti.

Saimniece Santa dēla ciemiņus sagaidīja pie kūpoša grila, cienāja ar garšīgām limonādēm un aicināja baudīt sagatavotās uzkodas. Saimnieki izrādīja gaumīgi iekārtoto nama apkārtni, kur bez dizainera padomiem ielikts arī liels pašu darbs, izdoma un sirds mīlestība. Arvja klasesbiedri redzēto novērtēja lakoniski, – te ir kā paradīzē.

Abu lauku saimniecību zēnu tēvi cer, ka dēliem nezudīs interese par dzīvi laukos un viņi būs turpinājums saimniecību attīstībā. “Savukārt mēs pēc ciemošanās sakām paldies abiem galvenajiem saimniekiem – Viktoram Sobolam un Raitim Borisam, priecājoties, ka Latgalē ir prasmīgi, sevi apliecināši lauksaimnieki,” teica skolotāja Ilze.

Foto - no personīgā arhīva

Laukos bez kārtīgas tehnikas nevar. Skolēniem bija vērtīgi pašu acīm redzēt, ar kādu tehniku veic ikdienas lauku darbus. Labprāt par to pastāstīja “Ūdru” saimnieks Raitis Boriss.

Foto - no personīgā arhīva

Interesants namiņš. Klasesbiedri bija sajūsmā par Kristera tēta prasmi izgatavot dažādus koka meistardarbus.

Radoša izpausme. Arī šī kariete ir Viktora Sobola roku darbs.

Foto - no personīgā arhīva

Gaļas liellopu nozare. “Ūdru” lauku saimniecībā, Šķilbēnu pagastā, saimnieko Raitis Boriss ar ģimeni. Viņi ir prasmīgi darba darītāji, izpelnījušies ievēribu un apbalvojumus, kā arī neskopojas ar zināšanām un dalās pieredzē.

Ekspertu viedokļi

Tautsaimniecība drošai Latvijas nākotnei

Laikrakstā "Vaduguns" regulāri rakstām par valsts aizsardzības tematiku šī brīža sarežģīto ģeopolitisko notikumu kontekstā, īpašu uzsvārumu liekot uz konkrētiem militāriem aspektiem un to, kā fiziski aizsargāt katru valsts centimetru un iedzīvotāju. Bet kādas ir Latvijas militārās industrijas prioritātes un kādu ieguldījumu šī nozare var sniegt kopējā valsts labklājībā un ekonomikā? Šos jautājumus, kas cieši saistīti ar valsts tautsaimniecību, eksperti apsprieda topošajai Valsts aizsardzības koncepcijai veltītā semināru cikla diskusijā.

* Foto – ekrānšāviņi no diskusijas

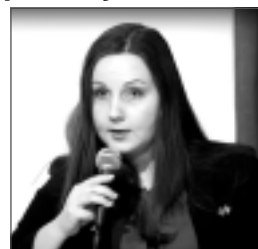
Diskusijā piedalījās

MĀRTIŅŠ PAŠKĒVIČS,
Aizsardzības ministrijas
valsts sekretāra vietnieks
nodrošinājuma jautājumos

**JURIS VIKTORS
OZOLS,** SIA "VAIROG
EU" valdes
priekšsēdētājs

IEVA SILIŅA, ekonomikas
ministres padomniece
inovāciju un digitalizācijas
jautājumos

AIVARS OKMANIS,
Bauskas novada
domes
priekšsēdētājs

Karo ne tikai armija, bet visa tauta

Diskusijas vadītājs, Drošības un stratēģiskās pētniecības centra direktors TOMS ROSTOKS semināra sākumā uzsvēra, ka Valsts aizsardzības koncepcija nav tikai stāsts par to, ko dara Aizsardzības ministrija vai Nacionālie bruņotie spēki, bet arī stāsts par sadarbību ar daudzām citām sfērām. Arī Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietnieks nodrošinājuma jautājumos M. Paškevičs uzsvēra, ka tādēļ ir jāattīsta tautsaimniecība kopumā, jo karš Ukrainā parāda, ka karo ne tikai armija, bet visa tauta. "Ukraina ir milzīga valsts, kurā vismaz pirms kara dzīvoja ap 40 miljoniem iedzīvotāju. Viņiem, kā saka, ir dziļums, bet Latvijai tā nav. Līdz ar to mūsu valsti ir svarīgi, pirmkārt, lai drošības uzlabošanā iesaistās visa sabiedrība, tajā skaitā uzņēmēji. Otrkārt, ir ļoti būtiski attīstīt savu militāro industriju. Piemēram, ja aizsardzības nozare pati rada vajadzību pilnveidot pretgaisa aizsardzību vai iegādāties jebkurus citus ieročus, tā ir lieliska iespēja mums pašiem saprast, uz kuru pusī virzīt un ieguldīt savu naudu. Arī Ukraina parāda, ka uzvarēt karu bez militārās industrijas ir grūti. Krievija cenšas karu vilkt garumā, cerībā savu pretinieku nogurdināt, bet NATO valstis ar savu lielo militārās industrijas kapacitāti joprojām spēj uzturēt ukraiņu kaujas spējas. Līdz ar to arī mēs Latvijā saprotam, ka miers baro, bet karš posta. Proti, ja miera laikos valsts ir pietiekami labi sagatavojusies, tad arī karu var labāk pārdzīvot. To, cik svarīgi būt gatavībā, ļoti labi parādīja arī Covid krīze, kurai, kā zināms, mēs nebijām gatavi," sprieda Aizsardzības ministrijas pārstāvis.

Latvijas militārā industrija – sākuma fāzē

J.V. Ozols, kurš ir valdes priekšsēdētājs Latvijā pirmajam sertificētajam militārās produkcijas ražotāju uzņēmumam "VAIROG EU", pastāstīja, ka Bauskā bāzētais uzņēmums dibināts ar mērķi Latvijas un visas Baltijas aizsardzībai. J.V. Ozols arī nešaubās, ka vispirms jāparūpējas par sevi, un tikai tad nepieciešamības gadījumā par mums parūpēsies arī citi. "Ja mēs paši savā valstī neesam gatavi ražot kaut pamata militāro produkciju, tad kam vispār ir kāda jēga? Latvija no PSRS ir neatkarīga jau vairāk nekā trīsdesmit gadus, bet mūsu militārā industrija ir tikai pašā sākuma fāzē. Mūsu uzņēmums ražo, piemēram, strēlnieku jeb mazā kalibra munīciju, kas ir pamats, lai aizstāvētos. Un, sākot no šīs produkcijas, militāro industriju varam turpināt attīstīt. Šī procesa pievienotā vērtība ir arī zināšanas, jo iepriekš neviens Latvijā nezināja, kā šādu uzņēmējdarbību uzsākt. Arī mēs meklējam inženierus un citus speciālistus, kā saka, no visām malām. Atradām, visu iemācījāmies un tagad savu darbu darām ļoti labi. Turklāt nodarbinām cilvēkus un viņiem maksājam labas algas. Tāpat priecājamies, ka strādājam Bauskā nevis Rīgas centrā, jo Bauskā ir daudz izglītotu cilvēku. Šobrīd uzņēmumā ir 36 darbinieki, kas patiesībā ir maz. Cilvēku vajag daudz vairāk, kurus vienmēr meklējam. Ja kādam nepieciešams darbs, izmantošu iespēju noreklamēt mūsu uzņēmumu – nāciet pie mums!" ar smaidu seļā aicināja "VAIROG EU" valdes priekšsēdētājs.

Konflikta gadījumā gatavi apgādāt Latvijas armiju

J.V. Ozols piebilda, ka militārais bizness ir ļoti sarežģīts, lai

gan nupat izstrādāta attiecīga likumdošana, lai ar to varētu nodarboties krietni efektīvāk. Tomēr, ja valsts neiesaistās un šo procesu nevada, tad nav konkrēta fokusa. "Pirmkārt, valsts un armija labāk zina, kas ir nepieciešams un uz ko jāfokussējas. Arī mūsu uzņēmuma pārrunas ar Aizsardzības ministriju pierādījušas, ka, valstij līdzdarbojoties šajā procesā, mēs varam daudz efektīvāk izmantot savus resursus, aizsardzības nozarei nodrošinot reāli nepieciešamas lietas un skaidri zinot, kurā virzienā mums jādodas. Ja skriesim visos virzienos, tad nekad nekur netiksim. Otrkārt, Latvijas tautsaimniecībai un ražošanai trūkst izejmateriālu, tādēļ daudzas preces nākas importēt. Līdz ar to vajadzīga skaidra un koordinēta nākotnes plānošana, proti, kas mums nepieciešams, un jāizdomā koncepts, kā to piegādāt.

Jāuzsver, ka plānošana vajadzīga ne tikai militārajā, bet jebkurā citā sfērā, un tas viss jāplāno tieši *augšām*, jo neviens cits to paveikt nespēs. Jebkurā gadījumā Latvijā ir ļoti izglītota tauta. Ja vēlamies kaut ko savā valstī panākt, tas ir absolūti iespējams. Vienīgais, kā pietrūkst, ir griba to panākt," pārliecināts J.V. Ozols.

Uz diskusijas vadītāja T. Rostoka jautājumu, cik ļoti uzņēmums būtu gatavs apgādāt Latvijas armiju militāra konflikta gadījumā, "VAIROG EU" valdes priekšsēdētājs J.V. Ozols uzsvēra, ka nezina, cik ļoti daudz var runāt par šo jautājumu, bet kopumā uzņēmums šajā ziņā ir ļoti sagatavots: "Ticiet mums – mēs spēsim ražot munīciju ļoti ilgi un bez problēmām. Par to nav jāuztraucas, bet, kā minēju, svarīgākā lieta ir plānošana uz priekšu."

Jārūpējas par ekonomisko drošību

Bauskas novada domes priekšsēdētājs A. Okmanis sprieda, ka pašvaldību kapitālsabiedrības, kas nodarbojas ar komunālajiem pakalpojumiem, infrastruktūras uzturēšanu un citiem pienākumiem, ir daļa no valsts tautsaimniecības. Līdz ar to viens no pašvaldību uzdevumiem ir būt spējīgiem nodrošināt savu darbību X stundā. Tomēr ir ļoti aktuāli

jautājumi, kuriem jāpievērš uzmanība. "Ja militāra konflikta gadījumā notiek mobilizācija, pašvaldībām būtu skaidri jāzina, kādi resursi pēc mobilizācijas paliks pašvaldības rīcībā.

Tas tādēļ, lai mēs varētu turpināt nodrošināt savu pakalpojumu sniegšanu, kas vienlaikus ir ciešā sasaistē ar kopējās valsts tautsaimniecības noturību, arī sociālo mieru un varas nepārtrauktību, kas pašvaldību līmenī ir īpaši svarīgi," uzsvēra A. Okmanis.

Viņš piebilda, ka Bauskas pašvaldība daudz mācās no Ukrainas pieredzes. Piemēram, pēc kara sākuma Bauskas vietvara atrada sadarbības pašvaldību no Ukrainas, kurai sniedz palīdzību, pretī saņemot pieredzi, kā viņi rīkojušies konkrētās krīzes situācijās. Šī pašvaldība atrodas starp Kijivu un Baltkrievijas robežu, kurā karā sagrautas un slēgtas trīs skolas. Tikmēr Ekonomikas ministres padomniece inovāciju un digitalizācijas jautājumos I. Siliņa uzsvēra, ka ministrijas prioritāte ir ekonomiskā drošība, lai valsts un iedzīvotāji būtu

pašpietiekami, bet ekonomika attīstīta, zeltu un plauktu. Tas ir liels mērķis. "Rūpes par ekonomisko drošību var iedalīt divos lielos virzienos. Pirmkārt, mēs, piemēram, veidojam Inovāciju fondu, lai tās zināšanas, ko ieguvuši un atklājuši zinātnieki, nepieciešamības gadījumā kā no skapiša varētu izvilkt ārā, piemērot mūsu vajadzībām un izmantot tirgū, kas rezultātā uzlabos dzīvi visiem Latvijas iedzīvotājiem. Šīs zināšanas var būt arī labs materiāls eksportējošajiem uzņēmumiem, jo šie uzņēmumi ir tie, kuri nes naudu mūsu kabatās. Vienmēr arī uzsvēru, ka ir ļoti svarīgi pirkt vietējo preci. Tādējādi nauda ne tikai paliks Latvijā, bet, papildus uz ārvalstīm eksportējot mūsu preci un pakalpojumus, nauda Latvijas ekonomikā tiks iepludināta vēl vairāk. Tikai tā mēs varam dzīvot labāk. Otrkārt, jāparūpējas par savām interesēm un jāskatās, kur varētu būt potenciāls apdraudējums. Rūpīgi jāapsver, vai sadarboties ar cilvēkiem no agresorvalstīm Krievijas un Baltkrievijas, pat ja viņi, iespējams, izskatās pēc labiem darbiniekiem. Tāpat jādomā, ar kādiem eksporta tirgiem sadarboties un vēl, un vēl, un vēl. Tātad jāparūpējas par ekonomikas izaugsmi un savām interesēm. Jā, tas ir ļoti plašs darba lauks, bet, par laimi, mums ir daudz sabiedroto, ar ko kopā to visu darīt," to, kā veicināt ekonomikas drošību, skaidroja I. Siliņa.

Pilnu diskusiju skatieties Nacionālo bruņoto spēku "Youtube" kontā "Latvijas armija"

Aicinājums politiķiem

Ekonomikas ministres padomniece inovāciju un digitalizācijas jautājumos Ieva Siliņa diskusijā uzsvēra, ka valsts fiziska aizsardzība ir medaļas viena puse. Ļoti svarīgas ir arī digitālās prasmes. "Tās ir absolūti vajadzīgas, jo ienaidnieks nesnauž, bet ir iesaistījies cīņā par mūsu viedokļiem, tajā skaitā virtuālajā pasaulē. Cilvēkiem jāapzinās, ka mūsdienās nekas, ko darām, nav anonīms. Lai arī kur mēs ietu – pa ielu vai darbotos tiešsaistē internetā, - mēs visur atstājam savas pēdas. Piemēram, Ķīna vāc visus mūsu datus. Kad šie dati tiks atšifrēti, tie nepaliks noslēpumā, bet būs pieejami ienaidniekam. Tāpēc mums gan personīgā, gan arī valsts līmenī jāstrādā ar sevi un jāizkopj savi talanti un inovācijas. Un inovācijas nerodas tukšā vietā, bet ir jāiegulda zinātnē, jāatbalsta jau esošie jaunuzņēmumi un jāveido citi. Šeit mēs nonākam pie tā, ka politiķiem jāpieņem lēmumi, lai zinātnē tiktu ieguldīts cieņpilns un atbilstošs finansējums. Latvijā zinātnieku nav nemaz tik daudz, bet līdz šim šajā nozarē bijuši vairāk solījumi, nekā labi darbi. Tas ir tāpat kā ar ģimenes naudas maciņu. Mēs varam nopirkt skaistas rotaslietas un smukas kleitīņas. Tas būtu ļoti jauki, bet mēs varam arī padomāt un naudu ieguldīt tur, kas mums šo pašu naudu ļaus atgriezt atpakaļ un rezultātā nopelnīt pat vēl vairāk. Un tad varēsim iegādāties ne tikai kleitu, bet varbūt arī jaunu "Mercedes" automašīnu. Gluži tas pats ir valsts līmenī. Zinātnē ir sfēra, kurā nauda noteikti jāiegulda, lai pēc tam no tā gūtu ļoti pozitīvus ieguvumus," nešaubās Ekonomikas ministrijas pārstāve.

Lappusi sagatavoja A. Ločmelis

Statistika par Balvu novadu un Latviju

Kur ceļu satiksmes negadījumu visvairāk?

“Ceļu satiksmes drošības direkcija” publicējusi ikgadējo statistiku par ceļu satiksmes negadījumu sadalījumu Latvijas reģionos. Kuros mūspuses pagastos avāriju un to radīto seku pagājušajā gadā bija visvairāk?

Balvu novads un divas pilsētas

Informācija par 2022.gadā Valsts policijā reģistrēto ceļu satiksmes negadījumu un cietušo skaitu liecina, ka pērn Balvu novadā notika 137 avārijas, no kurām 27 – ar cietušajiem. 30 cilvēki guva arī ievainojumus, tajā skaitā septiņi – smagus ievainojumus. Diemžēl šajā statistikā ir arī tragiski notikumi, kad mūspusē uz ceļiem diviem cilvēkiem izdzisa dzīvības.

Balvu novadā ir divas pilsētas – Balvi un Viļaka. Pašsaprotami, ka pagājušajā gadā mūspusē vislielākais avāriju skaits bija Balvos, kur dzīvo visvairāk cilvēku un arī satiksmes intensitāte ir vislielākā. Tur pērn reģistrēti 49 negadījumi, no kuriem četri – ar cietušajiem. Bojāgājušo nebija, bet četri cilvēki avārijās guva ievainojumus (bet ne smagus). Kas attiecas uz Viļaku, tur šie statistikas dati ir krietni mazāki. Šajā pilsētā pērn notika deviņi negadījumi, tajā skaitā divi – ar cietušajiem. Trīs cilvēki guva ievainojumus, kuri nebija smagi, arī bojāgājušo nebija.

Mūspuses pagastos

Balvu novada pagastu šķērsgrīzumā jau tradicionāli visvairāk negadījumu reģistrēts Kubulu pagastā – desmit. Divās no šīm avārijām bija cietušie. Divi cilvēki guva arī ievainojumus, no kuriem viens – smagus. Kā nākamais šajā sarakstā ir Baltinavas pagasts, kas faktiski ir bijušā Baltinavas novada robežās. Tur pērn reģistrēti septiņi negadījumi, no kuriem

Foto - A.Kirsanovs

viens – ar cietušajiem. Divi cilvēki avārijās guva ievainojumus (viens – smagus). Savukārt šī saraksta trešajā vietā ir Balvu pagasts ar sešiem negadījumiem, no kuriem trīs negadījumos bija cietušie. Trīs cilvēki guva arī ievainojumus, tajā skaitā divi – smagus.

Vēl no pagastiem jāizceļ Šķilbēnu pagasts, kur bez pieciem reģistrētiem negadījumiem ar cietušajiem un ievainotajiem bija arī viens bojāgājušais. Savukārt otrs mūspuses pagasts, kurā pagājušajā gadā bija bojāgājušais, bija Vecvilzas pagasts. Kopumā Vecvilzas pagastā reģistrēti arī četri negadījumi, no kuriem divi – ar cietušajiem. Vēl viens cilvēks šajā pagastā avārijā guva arī ievainojumus, kas nebija smagi.

Latgalē, Latvijā, Eiropā

Jāpiebilst, ka Latgalē pagājušajā gadā reģistrēti 3075 negadījumi, no kuriem 442 – ar cietušajiem. 14 cilvēki gāja bojā, bet 528 guva ievainojumus (tajā skaitā 137

– smagus ievainojumus). Tīkmēr kopā visās Latvijas pilsētās un pagastos pērn bija 19 165 avārijas, no kurām 3381 – ar cietušajiem. Uz Latvijas ceļiem dzīvība izdzisa 113 cilvēkiem, bet 4028 guva ievainojumus (tajā skaitā 48 – smagus ievainojumus).

2022.gadā Eiropas Savienībā (ES) vidējais ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo līmenis bija 46, Zviedrijā – 21, bet Rumānijā – 86 bojāgājušie uz vienu miljonu iedzīvotāju. Tikai piecām ES dalībvalstīm bojāgājušo skaits uz miljonu iedzīvotājiem bija vienāds vai lielāks par 60.

Aktuālākā informācija par šo gadu

No šī gada sākuma līdz 31.maijam Latvijā ceļu satiksmes negadījumos gājuši bojā 45 cilvēki, bet no šī gada sākuma līdz 30.aprīlim 95 personas guvušas smagus ievainojumus.

Viena negadījuma un tajā cietušā vidējās izmaksas tūkstošos eiro Latvijā

	2016	2017	2018	2019	2020
TZm	2 043,93	2 117,36	2 178,46	2 229,45	2 215,78
TZv	2 559,18	2 647,83	2 963,77	2 986,46	2 988,21
TZs	14 958,90	15 825,00	16 909,79	17 444,54	17 320,45
TZb	474 957,28	473 948,36	488 673,96	502 718,23	502 935,81
TZsm	37 400,96	35 333,02	37 787,71	38 083,45	40 457,29

TZm - zaudējumi, ko rada vidēji viens CSNg bez cietušajiem
 TZv - zaudējumi, ko rada vidēji viens CSNg viegli ievainotais
 TZs - zaudējumi, ko rada vidēji viens CSNg smagi ievainotais
 TZb - zaudējumi, ko rada vidēji viens CSNg bojā gājušais
 TZsm - zaudējumi, ko rada vidēji viens smags CSNg

Kā redzams tabulā, izmaksas mērāmas ļoti lielās naudas summās. Jautājums, no kā tās rodas? “Latvijas Valsts ceļu” apkopotajā dokumentā par zaudējumu aprēķināšanas metodiku skaidrots, ka šīs naudas summas sastāda: medicīniskās izmaksas (saistītas ar letāli ievainoto ārstēšanu stacionārā, smagi ievainoto ārstēšanu, viegli ievainoto ambulatorā ārstēšana un neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu izmaksas); zaudētās un bojātās mantas izmaksas (transportlīdzekļu remonta un ēku, ceļu un inženierbūvju atjaunošanas izmaksas); administratīvās izmaksas (Valsts policijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izmaksas, juridiskās izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar transportlīdzekļu apdrošināšanas administrēšanu); dzīves kvalitātes izmaksas (pensiju izmaksas 1., 2. un 3.grupas invalīdiem, slimības pabalstu izmaksas u.c.); netiešie tautsaimniecības zaudējumi (darba ražīguma zaudējumi sakarā ar cilvēka bojāeju vai invaliditāti un fakts, ka šie cilvēki pilnībā vai uz laiku pārtrauc piedalīties iekšzemes kopprodukta ražošanā).

Aplūkojot kopējos Latvijas valstij ceļu satiksmes negadījumos nodarītos zaudējumus gadu šķērsgrīzumā, aktuālākie pieejami dati liecina, ka 2020.gadā tie bija 209,3, 2019.gadā – 223,4, bet 2018.gadā – 227 miljoni eiro.

Informē ugunsdzēsēji

Mūspusē – bez traucējumiem

Pagājušajā trešdienā, pārbaudot valsts agrinās brīdināšanas sistēmas tehnisko gatavību (trauksmes sirēnu tehnisko stāvokli, to iespējamās bojājumus vai traucējumus un sirēnu skaņas signāla dzirdamību), bez traucējumiem un bojājumiem nostrādāja 152 no 158 pārbaudītajām sirēnām visā Latvijā. Attālinātas iedarbināšanas vai cita veida tehniskas problēmas konstatēja sešām trauksmes sirēnām. Vēl sešas sirēnas nepārbaudīja, jo tām notiek remontdarbi.

Pārbaudes rezultāti:

LATGALĒ no 29 izvietotajām sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 25. Preiļos un Viļānos izvietotās sirēnas nenotrādāja attālināti, kuras iedarbināja uz vietas manuāli. Savukārt Subatē un Rēzeknē izvietotās sirēnas nepārbaudīja, jo tās remontē. Balvu novadā izvietotās trauksmes sirēnas nostrādāja bez traucējumiem.

RĪGĀ UN RĪGAS REĢIONĀ no 55 izvietotajām sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 52. Dubultos un viena Rīgā izvietotā sirēna nenotrādāja attālināti un tās iedarbināja uz vietas manuāli. Savukārt Baldonē izvietoto sirēnu nepārbaudīja, jo tai veic remontdarbus.

VIDZEMĒ no 28 izvietotajām sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 26. Sedā un Valmierā izvietotās sirēnas nenotrādāja attālināti un tās iedarbināja uz vietas manuāli.

KURZEMĒ no 29 izvietotajām trauksmes sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 26. Sabilē izvietotā sirēna nenotrādāja, bet vienu Ventspilī un vienu Liepājā izvietoto sirēnu nepārbaudīja, jo tās remontē.

ZEMGALĒ no 23 izvietotajām sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 19. Divas Jelgavā un viena Aucē izvietotā sirēna nenotrādāja attālināti un tās iedarbināja uz vietas manuāli. Tīkmēr Bauskā izvietoto sirēnu nepārbaudīja, jo to remontē.

Iepriekšējā trauksmes sirēnu pārbaudē, kas notika 2022.gada 22.novembrī, no pārbaudītajām 164 trauksmes sirēnām nenotrādāja divas.

Ieviesis šūnu apraides risinājumu

Kopumā valstī uzstādītas 164 trauksmes sirēnas, kuru pārbaude notiek divreiz gadā (ik pēc pusgada). Tās pārbauda ne tikai, lai noteiktu to tehnisko stāvokli, bet arī lai pārliecinātos starp VUGD un elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem (radio un TV) noslēgto līgumu darbības izpildi.

Sirēnas izvietotas tā, lai to raidītais skaņas signāls būtu dzirdams apmēram 1,5 kilometru rādiusā (sirēnu dzirdamību ietekmē sirēnu izvietojuma augstums, teritoriālās apbūves īpatnības, pilsētas ikdienas transporta un ražošanas objektu radītie trokšņi, meteoroloģiskie apstākļi). VUGD arī atgādina, – gadījumos, ja iedzīvotāji iepriekš nav brīdināti par sirēnu pārbaudi, izdzirdot trauksmes sirēnu signālu, jāieslēdz televizori un radioaparāti (Latvijas sabiedriskie mediji – “Latvijas Televīzijas” kanāli “LTV1” un “LTV7” vai “Latvijas radio” apraides kanāli) vai citas ierīces, piemēram, mobilo telefonu aplikācijas vai radiouztvērēji, lai saņemtu informāciju par trauksmes sirēnu ieslēgšanas iemeslu un turpmāko rīcību.

Jāpiebilst, ka šogad Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs uzsācis iepirkuma procedūru, lai Latvijā ieviestu šūnu apraides risinājumu, ar kā palīdzību apdraudējuma situācijās iedzīvotāji varētu saņemt agrīno brīdināšanu uz saviem mobilajiem telefoniem. Šīs sistēmas ieviešanā izmantos Eiropas Savienības 2021. - 2027.gada Eiropas Savienības programmas “Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām” līdzekļus. “Trauksmes sirēnu uzdevums ir brīdināt iedzīvotājus dabas vai tehnogēnās katastrofas vai tās draudu gadījumā. Savukārt notikumi Ukrainā parāda agrīnās brīdināšanas sistēmas nozīmi valsts un sabiedrības drošība stiprināšanā, tādēļ notiek aktīvs darbs pie jaunu instrumentu, tajā skaitā šūnu apraides tehnoloģiju ieviešanas, kas nodrošinātu ātrāku informācijas izplatīšanu sabiedrībai par ārkārtas notikumiem un ieteicamo rīcību. Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri atrodas Latvijas teritorijā, mobilo sakaru operatori trauksmes sirēnu pārbaudes dienā nosūtīja izziņu ar informāciju, ka notiek plānota sirēnu pārbaude,” informē VUGD.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Kapusvētki

Romās katoļu draudzēs

BALVU UN SPROGU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

10.jūnijā plkst. 15.00 Miezāju kapos un plkst. 16.00 Čāgu kapos; 17.jūnijā plkst. 14.00 Tutinavas kapos un plkst. 15.30 Derdziņu kapos; 24.jūnijā plkst. 15.00 Dampadravas kapos un plkst. 16.00 Kačupes kapos; 25.jūnijā plkst. 16.00 Lācupes kapos; 1.jūlijā plkst. 12.00 Začu kapos un plkst. 15.00 Balvu-Rozu kapos; 8.jūlijā plkst. 15.00 Mežarijas kapos un plkst. 16.30 Priedaines kapos; 15.jūlijā plkst. 15.00 Pilskalna kapos un plkst. 16.00 Naudaskalna kapos; 22.jūlijā plkst. 15.00 Salmaņu kapos un plkst. 16.00 Dūrupes kapos; 29.jūlijā plkst. 15.00 Pansionāta kapos un plkst. 16.00 Silaciema-Kurnas kapos; 5.augustā plkst. 14.00 Pērkonu kapos un plkst. 15.00 Egļukalna kapos; 6.augustā plkst. 14.00 Sebežu kapos un plkst. 15.00 Romūkstu kapos.

BALTINAVAS, ŠĶILBĒNU UN TILŽAS DRAUDŽU KAPSĒTĀS

10.jūnijā plkst. 13.00 Ančepovas kapos, plkst. 14.00 Lotušu kapos un plkst. 16.00 Plešovas kapos; 17.jūnijā plkst. 13.00 Kozlovas kapos, plkst. 14.00 Dagunovas kapos un plkst. 16.00 Bēliņu kapos; 1.jūlijā plkst. 13.00 Ostraleiduma kapos, plkst. 14.00 Dukuļevas kapos un plkst. 16.00 Plieševas kapos; 8.jūlijā plkst. 13.00 Ploskīnes kapos, plkst. 14.00 Augstasila kapos un plkst. 16.00 Vilkovas kapos; 15.jūlijā plkst. 12.00 Runcenes kapos, plkst. 13.00 Purviņu kapos, plkst. 14.00 Ūdrenes kapos un plkst. 16.00 Breksenes kapos; 22.jūlijā plkst. 11.00 Svičevas kapos, plkst. 12.00 Buku-Zelču kapos, plkst. 13.00 Slobodas kapos un plkst. 16.00 Gubas kapos; 29.jūlijā plkst. 12.00 Lutanāna kapos, plkst. 13.30 Ranguča kapos, plkst. 14.30 Kāpessila kapos un plkst. 16.00 Tilžas kapos.

VIĻAKAS, KUPRAVAS UN LIEPNAS DRAUDŽU KAPSĒTĀS

1.jūlijā plkst. 14.00 Viduču kapos un plkst. 16.00 Olutovas kapos; 8.jūlijā plkst. 14.00 Slotukalna kapos un plkst. 16.00 Lašku kapos; 15.jūlijā plkst. 14.00 Skandīnes kapos un plkst. 16.00 Aizgalīnes kapos; 30.jūlijā plkst. 15.00 (katru gadu pēdējā jūlija svētdienā) Liepnas Saīdu kapos; 30.jūlijā Sv. Mīse plkst. 12.00, pēc tam uz kapiem plkst. 14.00 Kupravas baznīcā; 6.augustā Viļakas Sv. Mateja kapos pēc Sv. Mises baznīcā (ap plkst. 12.30); 12.augustā plkst. 13.00 Vēdeniešu kapos; 19.augustā plkst. 15.00 Rejevas kapos; 27.augustā plkst. 15.30 Purnavas kapos (Liepnas draudze); 10.septembrī plkst. 16.00 Kudupes kapos (Liepnas draudze).

BĒRŽU, AUGUSTOVAS, KRIŠJĀŅU UN RUGĀJU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

10.jūnijā plkst. 11.00 Slavītu kapos; plkst. 13.00 Stāmeru kapos, plkst. 15.00 Čušļu kapos un plkst. 18.00 Cūkusalas kapos; 17.jūnijā plkst. 11.00 Upatnieku kapos, plkst. 12.30 Grūziņu kapos; plkst. 14.00 Bolupes kapos; 1.jūlijā plkst. 12.30 Mastarīgas kapos, plkst. 14.30 Bēržu kapos un plkst. 16.30 Lieparu kapos; 15.jūlijā plkst. 12.00 Golvoru kapos, plkst. 14.00 Līdumnieku kapos un plkst. 16.00 Saksmāles kapos; 22.jūlijā plkst. 12.00 Dubļukalna kapos, plkst. 14.00 Reibānu kapos un plkst. 16.30 Dekšņu kapos; 29.jūlijā plkst. 12.00 Keiseļovas kapos, plkst. 13.30 Kaupiņu kapos un plkst. 15.00 Putrānu kapos; 5.augustā plkst. 11.30 Vārnienes kapos, plkst. 13.30 Silenieku kapos un plkst. 15.30 Cepurnieku kapos.

BALVU, TILŽAS, VIĻAKAS UN KĀRSĀVAS EVANĢĒLISKI LUTERISKAJĀS DRAUDŽĒS

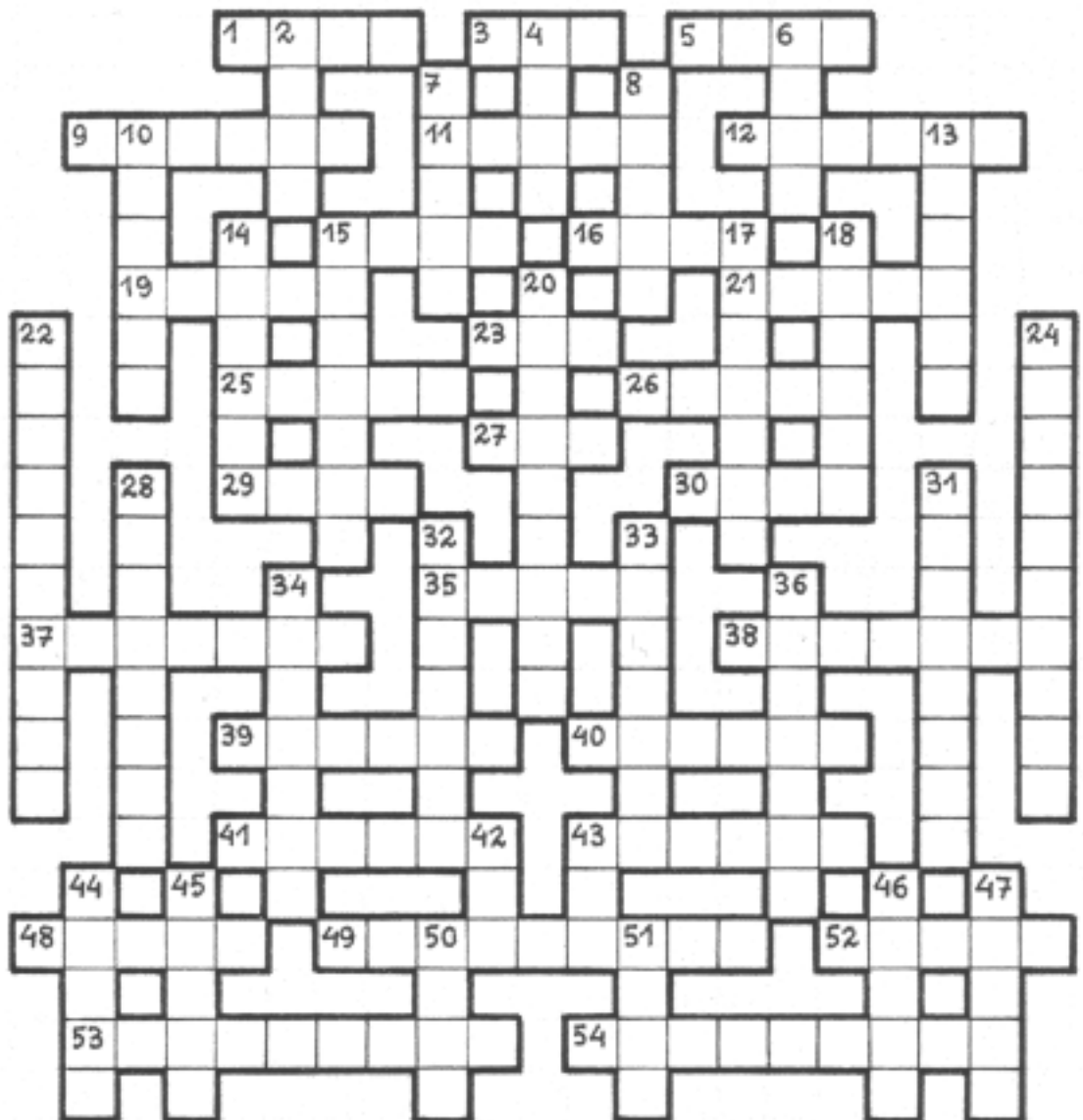
1.jūlijā plkst. 11.00 Čukulkalna kapos; 2.jūlijā plkst. 11.00 Balvu kapos un plkst. 13.00 Miezāju kapos; 8.jūlijā plkst. 13.00 Kamoļkalna kapos, plkst. 14.00 Vectilžas kapos un plkst. 16.00 Čudarienes kapos; 22.jūlijā plkst. 11.00 Garosilu kapos, plkst. 12.00 Pokratas kapos un plkst. 14.00 Gaiļakalna kapos; 23.jūlijā plkst. 12.00 Kārsavas kapos; 5.augustā plkst. 13.00 Krišjāņu kapos un plkst. 15.00 Kāpessila kapos; 6.augustā plkst. 10.00 Jaškavas kapos; 12.augustā plkst. 11.00 Beņislavas kapos un plkst. 14.00 Andrakalna kapos; 13.augustā plkst. 12.00 Priedaines kapos.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.jūnijam.

6.kārta

Sastādīja G.Gruziņa

Maija mīklu atrisināja: I.Svilāne (Lazdukalns), A.Mičule (Tilža). **Par maija krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem** ALVĪNA MIČULE no Tilžas. Pēc balvas griezties redakcijā.

"Ukraina – 2"

(Avoti: V.Klišāns "Ievads Ukrainas vēsturē", interneta resursi)

Horizontāli: 1. Gotiskais cilmes slāvu vārds, apzīmē māju. 3. Upe Harkivas apgabalā (nosaukuma variants), Severskijdonecas pieteka. 5. Pilsētas iedzīvotāju sapulce. 9. Viens no grieķu mūkiem, slāvu alfabēta un rakstu valodas izveidotājs. 11. Vikingu prece, sagrābta slāvu zemēs, ko viņi tirgoja Volgas Bulgārijā, Hazārijā, Persijā, Arābu kalifātā. 12. Rusu saimniecībās dzīvojošie un strādājošie vergi. 15. Viens no dieviem, ko austrumslāvi aizguva no skitiem. 16. Kijivas Krievzemes starptautisks nosaukums. 19. Sikumi. 21. Arot apvērsta zemes kārta. 23. Darba rati. 25. Viena no ciltīm 9.gs. mūsdienu Ukrainas teritorijā. 26. Etniska tautu grupa, kas sastādīja nelielu daļu no Kijivas Krievzemes iedzīvotājiem. 27. Poda rokturis. 29. Islandiešu varoņeposs, kurā ir vēstis par vikingu braucieniem. 30. Hidrotehniskas būves, noslēgtas viduslaiku pils iekšpagalmā. 35. Novgorodas kņazs (saukts Viedais) no 897.gada, Kijivas lielkņazs no 882.gada. 37. Kuras Polockas kņazistes pilsētas vēce 1067.gadā atteicās atdot Jaroslavu Grudrā dēliem (pilsētu tomēr ieņēma)? 38. Kā skandināvi dēvēja austrumeiropu? 39. Mongoļu (saukti arī par tatāriem) hans, Čingishana mazdēls, kurš 13.gs. turpināja Eiropas iekarošanu un 1238.gadā gandrīz pilnībā izpostīja Kijivu. 40. Kura kņaziste (centrs) 12.gs. 2.pusē atdalījās no Turovas kņazistes? 41. Sameklēt. 43. Senāk – sējai paredzēts grozs. 48. Kijivas lielkņaziene (ap 890.-969.g.), pirmā kristītā Kijivas Krievzemes valdniece, valdīja mazgadīgā dēla vietā (vārds sennorvēģu valodā). 49. Upe Ukrainas z-austrumos, Vorsklas pieteka. 52. Stāva nogāze, stāvs krasts. 53. Kņaziste (centrs) 12.gs. 54. Viens no Ukrainas valsts simboliem, ticis attēlots jau Kijivas Krievzemes valdnieku izmantotajā simbolikā.

Vertikāli: 2. Viena no krāsām Ukrainas karogā un ģerbonī. 4. Kokā izdots vai dabīgs dobums bitēm. 6. Slēgta atomelektrostacija (abreviatūra), kurā 1986.gada 26.aprīlī notika kodolkatastrofa. 7. Viena no slāvu cilšu nodarbēm. 8. Centrs. 10. Svētbildes. 13. Apdzīvota vieta (mūsdienās – pilsēta) Galicijas-Volinijas kņazistē kopš 10.gs. bija zināma kā sāls ieguves vieta. 14. Slāvu augstākā dievība. 15. Kāds laikmets aizsākās Eiropā 8.gs. beigās? 17. Atļauja valdīt kā Zelta Ordas hana vasalim. 18. Vikingu konungs, kņazu dinastijas aizsācējs, kas sāka valdīt 862.gadā slovēņu Novgorodā, par viņa mazgadīgā dēla rezidenci vēlāk kļuva Kijiva. 20. Kas 12., 13.gs. organizēja krusta karus, kad daļa Eiropas bija pakļauta Zelta Ordai? 22. Kijivas lielkņazs (ap 958.-1015.g.), ap 988.gadu pieņēma kristīgo ticību un kristīja Kijivas Krievzemi. 24. Kuras pilsētas plānojuma struktūra saglabājusies no Kijivas Krievzemes laika? 28. Kādas sociālās kopienas darbību pakļautajās teritorijās Zelta Ordas hani necentās ietekmēt? 31. Viena no reliģijām Kijivas kņazistē. 32. Katedrāle Kijivā, celta 11.gs. 1.pusē. 33. Pielīdzina, padara sev līdzīgu. 34. Nodevu maksāšanas apgabali. 36. Kuras kņazistes (centrs) izvirzīšanās 13.gs. notika ar Zelta Ordas atbalstu? 42. Norādāmais vietniekvārds. 43. Nots. 44. Pilsēta tāda paša nosaukuma pussalā, svarīga Kijivas Krievzemes tirdznieciskos darījumos. 45. Kijivas kņazs (ap 878.-945.), kas ticis nogalināts meslu ievākšanas laikā. 46. Viena no valodām ceļotāju aprakstos 9.-12.gs. (viens no autoriem Al-Idrīsi), kuros var uzminēt par Eiropas tautām, to skaitā rusiem un slāviem. 47. Tradicionāls baltu un slāvu dzēriens. 50. Purva ūdens. 51. Kaviārs.

Maija mīklas ("Ukraina – 1") atrisinājums

Horizontāli: 1. Huņņi. 2. Vovka. 5. Medus. 8. Bizantija. 10. Stepes. 12. Ašelas. 15. Aka. 18. Ala. 19. Aizkarpatos. 24. Traķi. 25. Vraks. 26. Ēka. 28. Aliča. 31. Mrija (Mriya). 34. Opāls. 35. Masti. 36. Migrācija. 41. Upes. 42. Lāva. 43. Avis. 44. Gadi. 45. Ezis. 46. Osis.

Vertikāli: 1. Hoverla. 2. Viz. 3. Vīns. 4. Abi. 6. Savraņa. 7. Visla (var mainīt vietām Visla, Desna). 9. Desna. 11. Eipirīds. 13. Livonija. 14. Kerča. 16. Skiti. 17. Zaķis. 20. Stāv. 21. Ukrainā. 22. Mēzijas. 23. Kafa. 27. Krimā. 29. Bospora. 30. Osmaņu. 32. Umanka. 33. Kipčaki. 37. Gireji. 38. Islāms. 39. Sāli. 40. Buga.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Laika zīmes

Kāds laiks šogad jūnijā?

Ziedu mēnesī rītausma ar rītausmu tiekas. Ja maijā dzīvā radība priecājas, tad jūnijā tā aplaimota. Ziedu mēnesis ir kuplu pļavu, pirmā siena vāla un pirmo ogu laiks. Pērkonis jūnijā kuplina druvas, bet ziemeļvējš dzen graudus tirumā. Saulains laiks Zāļu mēnesī – bagāts gads, dubļains - bada gads. Mišrs jūnijs paredz labu bišu medus un bagātu augļu ražu. Zied egles, priedes un jūnija siltums ir maigāks par dūnām.

Nozīmīgas dienas decembrī un 13.janvāris, kas paredz jūniju, bija ar mainīgiem laika apstākļiem. Tas norāda, ka jūnijs būs ar vasariem, bet nepastāvīgiem laikapstākļiem. Līdzīgi rādīja dienas martā un maijā. Atbilstoši šim norādēm jūnijs siltuma ziņā būs tuvu normai, bet ar noslieci uz vēsāku. Nokrišņu sadalījums nevienmērīgs, bet caurmērā sausāks nekā parasti.

Ziedu mēneša pirmajā pusē laikapstākļi mainīgi. Ja mēneša sākumā vēsas dienas un dzestras naktis, kad daudzviet iespējamas arī naktis salnas, tad vēlāk, laikā pirms rudzu zieda (ap 10.jūniju), vairāk saulainu dienu un temperatūras dienas laikā lielākoties ap +20, +25°C. Nokrišņi īslaicīgi. Laikā ar rudzu ziedu, varētu būt arī dažas dienas, kad temperatūra

dienas laikā pakāpsies līdz +27°C.

Jūnija vidū, ap Vītu (15.jūnijs), kļūs vēsāks, vairāk nokrišņu, vējainu dienu un dažviet stiprs lietus. Temperatūra dienas laikā robežās no +15 līdz +20°C, un arī naktis dzestras. Bet tas nebūs ilgi, jo pirmsjūņu laikā, ap vasaras saulgriežiem (21.jūnijs), varētu sagaidīt arī īslaicīgu stiprāka siltuma vilnīti, kad temperatūra var paaugstināties līdz +28°C atzīmei. Nokrišņi šajā laikā nelieli un īslaicīgi.

Mēneša otrajā pusē, pēc vasaras saulgriežiem, nepastāvīgs laiks, ar īslaicīgiem nokrišņiem un mēreni silts. Iespējami arī pērkonis negaisi, kas var atnest krusu. Jāņu dienās pārsvarā bez būtiskiem nokrišņiem un temperatūra robežās no +18 līdz +25°C. Vēlāk, pēdējā pusē, turpināsies tradicionāla Latvijas vasara. Vairāk nokrišņu, kas var būt arī stipri, un temperatūra dienas laikā nebūs augstāka par +15, +20°C. Laikā ap Pēteriem (29.jūnijs) iespējami arī pērkonis ar brāzmainu lietu un krusu.

Zāļu mēnesis ir labākais prāta atbrīvošanas laiks no saspringuma un, protams, visgaišākais atvaļinājumu mēnesis. Lai draudzīgs pirmais vasaras mēnesis maziem un lieliem!

V.BUKŠS

Der zināt

Mode mainās, klasika paliek

Gribētos iesēt un izaudzēt alisītes, pērn jau mēģināju, bet augiem kaut kas nepatika. Kā tās pareizi audzēt un kopt, lai ziedētu visu vasaru? Varbūt augiem nepatīk karstums? Kāds mēslojums vajadzīgs?

Jūrmalas lobulārijas (*Lobularia maritima*) dažkārt mēdz saukt par alisēm vai medenēm. Savvaļā tās aug saulainās nogāzēs gar Vidusjūras piekrasti. Ir viengadīgas, neliela auguma (sasniedz 10–20 cm augstumu), ar bagātīgi zarotu stumbru. Nelielajiem, bāli violetajiem ziediem ir specifiska, stipra, medaina smarža.

Audzēšana. Lobulārijas var viegli pavairot ar sēklām. Izsēj pavasarī, parasti maija sākumā, tieši dobē vai izstāda dēstus (tos sāk audzēt aprīlī). Augi ir izturīgi pavasara un rudens salnās. Nedrīkst sēt pārāk bieži, jo tad augi slikti ziedēs un tos bojās miltrasa. Dēsti jāizretina, lai būtu vismaz 10 cm, bet labāk 15–20 cm attālumā cits no cita. Blīvākos stādījumos puķes agrāk nozied. Lobulārijas labi aug jebkurā augsnē, pat sausā vietā. Tomēr labāk sameklēt saulainu vietu un sagatavot barības vielām ne visai bagātu, bet kaļķainu augsni. Dārzos, kuros ir irdena, mitruma caurlaidīga, smilšaina augsne ar pietiekamu mitrumu, alisēm labi nogatavojas sēkliņas un tās nākamajā gadā uzdzīst pašas.

Skaistākās šķirnes. Sēklu tirgotāji arvien piedāvā jaunas, interesantas lobulārijas. Vairākums moderno šķirņu ir kompakts, un bieži vien ziedošas alises nav augstākas par 6–10 cm. Tāpēc jūrmalas lobulārijas ir piemērotas lielu, krāsainu laukumu veidošanai puķu dobēs. Vecmodīgās garās šķirnes labāk izskatās dobju malās un konteineros. Apstādījumos balti ziedošās var kombinēt ar violetajām.

Latvijā visiecienītākā ir baltziedu šķirne 'Snow Crystals', kam ir ļoti lieli ziedi un spēcīgs, sazarots augums. Augs neprasa īpašu kopšanu, zied līdz vēlam rudenim. Dārzos joprojām reti sastopamas citu krāsu (violetas, rozā, pasteltoņu) ziedu šķirnes 'Wonderland Lavender', 'Wonderland Blue', 'Easter Bonnet Deep Pink', 'Easter Bonnet Deep Rose'. Jūrmalas lobulārija 'Tiny Tim' ir 8 cm augsta, ar zarotu augumu. Auga lapotne slēpjas zem mazu, baltu ziedu paklāja, tāpēc to bieži dēvē par sniega paklāju.

Nokarenās lobulārijas

Tās ir izcilas ziedētājas, lai gan krāsu dažādība nav īpaši liela – balta, rozā, violeta un netīri dzeltena. Ziedi neizceļas ar spilgtām krāsām, taču piemēroti kontrastējošu krāsu kompozīcijām. Balkona puķu kastēs un iekarīnāmos podos nokarenās alises veido kuplu, bagātīgi ziedošu klājienu. Nokarenās lobulārijas pavairo ar spraudņiem. Firmas jaunstādus piegādā marta vidū vai beigās. Lai puķes labāk sazaratos, augtu kuplākas, apsāknotos spraudņus ieteicams vienreiz galotņot. Veģetatīvi pavairojamās alises uzdzied maija vidū vai beigās. Kompozīcijām vispopulārākā ir šķirne 'White Stream'.

Krūmu lobulārijas audzē no sēklām, jo tās dzīst ļoti ātri. Profesionālie puķkopji kompakts šķirnes sēj ik pēc divām nedēļām, lai stādi nepāraugtu un tos varētu pārdot nepārtraukti. Krūmu alises parasti realizē 9 cm diametra podiņos, kuros ir 6–7 stādi. Viens augs podā neizskatās glīti, tāpēc vienkopus jāstāda vairāki.

Netik karsts laiks. Lobulārijām nav bīstams vējš, taču nepatīk +30 °C gaisa temperatūra. Alises vairāk ir vēsumu mīlošas puķes. Karstā laikā augi pārstāj ziedēt un atjaunojas tikai pēc kāda laika. Ja sāk dzeltēt,

dzinumus vajag apgriezt, lai atsāktu bagātīgi ziedēt. Traukos iestādītiem ziedošiem augiem nepietiek barības vielu līdz rudenim, tāpēc tie vienreiz nedēļā jāmēslo ar vājas koncentrācijas šķīstošo pilnmēslojumu *Ferticare Kombi* ar *NPK 14–11–25* vai *Schultz* mēslojumu ziedošiem augiem *Bloom food plus* ar *NPK 10–52–10*, vai citiem ziedošām puķēm domātiem minerālmēsliem. Laistīšanas biežums atkarīgs no

laika apstākļiem. Puķes ir ļoti jutīgas karstās dienās, tāpēc šajā laikā rūpīgāk jāpārbauda augsnes mitrums.

Augi drīz ataug, strauji veido jaunus dzinumus un sazied no jauna līdz rudenim.

Klinšu alise jeb aurīnija (*Aurinia saxatilis*, *syn. Alyssum saxatile*) savvaļā aug sausās, saulainās vietās Viduseiropā. Tā ir izturīga zema auguma ziemciete, kam ir 25 cm augsti ziedneši un kas veido spilvenveida ceru. Lapas ir daļēji ziemzaļas, pelēkas, tūbaini apmatotas. Ziedi – sīki, zeltaini dzeltenī, izkārtoti blīvās skarās, ziedēšanas laikā nosedz augu. Zied no maija sākuma līdz jūnija sākumam. Vairojas ar pašsējū.

Alisēm piemērota saulaina, silta vieta un sausa, caurlaidīga, kaļķaina augsne. Īpaša kopšana nav vajadzīga. Lai augs neizsētos, noziedējušos dzinumus var saīsināt. Pavairo ar sēklām un 5–7 cm gariem spraudņiem vasaras sākumā.

Darbi jūnijā

Vasaras sākums

21.jūnijā plkst. 6.32

Augļu dārzā

✓ Mēneša sākumā mēslo ogu krūmus un zemenes. Lai ogas nogatavotos ātrāk, ogulājiem uzsedz agrotīklu. Zemenēm izgriez stīgas. Zemeņu un aveņu mēslošanai vislabāk izvēlēties vai nu pašu gatavotos uzlījumus, piemēram, nātru, vai arī katrai konkrētai kultūrai paredzētos šķīstošos vai šķīdros mēslojumus. Ziedēšanu var veicināt arī dzeltenā kristalona smidzināšana, jo mēslojums satur paaugstinātu fosfora daudzumu.

✓ Veido vainagus jaunajiem augļu kokiem – ābelītēm, bumbierēm utt., piemēram, atsienot zarus vai zarus veidojot ar atsvariem.

✓ Jūnijā, kā jebkurā no vasaras mēnešiem, aktīvas augšanas un ziedēšanas laikā jāatceras, ka svarīga ir augļu koku un ogulāju, tai skaitā zemeņu, laistīšana sausā laikā. Trūkstot mitrumam, var sākt birt auglaizmetņi, it īpaši upenēm.

✓ Pēc bagātīgas ziedēšanas un auglaizmetņu ieriešanās var normēt augļu ražu augļu kokiem un ogulājiem, piemēram, nopurinot atmirušos auglaizmetņus. Nobirušos auglaizmetņus sadedzina vai aprok.

✓ Augļu kokiem izgriez sakņu atvases, lai neatņem spēkus, veidojot jauno ražu un aktīvi augot.

✓ Irdina augļu koku un ogulāju apdabes, nodrošinot labākus aerācijas apstākļus augu saknēm un tai pat laikā iznīcinot kaitēkļus.

✓ Novēro skudru migrāciju, piemēram, vai tās neizplata laputis.

Siltumnīcā

✓ Rūpējami par tomātu labsajūtu – tomātiem izlauz pazarītes, ja vien tās nav determinantās tomātu šķirnes, laistām, sākam papildmēslo ar kādu no šķīdriem vai šķīstošajiem kompleksajiem vai tomātiem paredzētajiem mēslošanas līdzekļiem.

✓ Uzsienam tomātus un gurķus.

✓ Siltumnīcā augošos augus regulāri laista un mēslo.

✓ Vairākas reizes nedēļā pārbauda, vai siltumnīcā nav parādījušies kaitēkļi – tiklērce, baltblusīņas – kaitēkļu monitoringam siltumnīcā var iekarīnāt šim mērķim paredzētos dzeltenos limes vairogus.

✓ Regulāri vēdina siltumnīcu.

Košumdārzā

✓ Puķu dobēs, puķu podos un balkona kastēs stāda viengadīgās vasaras puķes trūdvielām bagātā substrātā.

✓ Dala rudenī ziedošo ziemciešu cerus un dala cerus arī agri pavasarī noziedējušām ziemcietēm.

✓ Laista un mēslo augus balkona kastēs, puķu podos, puķu dobēs. Ja laistīšanu ir grūti nodrošināt, audzēšanas substrātā var piejaukt hidrogranulas (hidrogelu), kas sausā laikā augiem atdos iepriekš uzkrāto mitrumu.

✓ Ar zālainiem spraudņiem jūnija sākumā un vidū var pavairot gan košumkrūmus, gan mežvītenus.

✓ Izrok tās pavasarī ziedošās sipolpuķes, kuru laksti jau nobrūnējuši. Izraktos sipolus apzāvē un noliek drošā vietā līdz stādīšanai rudenī.

✓ Sausā laikā laista zālienu un arī pārējo dārzu.

✓ Pļauj, mēslo zālienu, kā arī aizsargā pret kurmju un maijvaboju uzbrukumiem.

Sakņu dārzā

✓ Īstais laiks stādīt vai vēl paspēt iesēt ātri augošos garšaugus, maurlociņus, iestādīt siksīpolus lociņiem.

✓ Dārzā stāda siltummīlošos ķirbjaugus – ķirbju, gurķu, cukini, kabaču, arbūzu, meloņu stādus, gurķus noteikti vēl var arī sēt.

✓ Vidēji vēlas ražas ieguvei var stādīt kāpostu (gan galviņkāpostu, gan ziedkāpostu) un lauku tomātu (determinanto – zema auguma) stādus. Tiklīdz lauka tomāti ieauguši, tiem liek balstus, lauž pazarītes, laista un mēslo.

✓ Dārzā noteikti vēl var sēt ziedkāpostus, burkānus, rutkus (sējam pēc Jāņiem), gan garenās, gan apaļās galda bietes rudens ražai.

✓ Var sēt salātus un redīsu sēklas, sējot salātus un redīsus, jāpievērš uzmanība, lai šķirne būtu kartsumizturīga un neizziedētu, respektīvi, piemērota audzēšanai arī vasarā.

✓ Rūpējas par jau sadīgušajiem dārzeniņiem – laista un retina pētersīļus, bietes, burkānus u.c. dārzenus.

✓ Rūpējas par telpās augošajiem augiem, jo bieži vien vasarā aizmirstam par tiem.

✓ Sēj un mēlojas ar mikrozaļumiem un diedzējamām sēklām.

Lappusi sagatavoja D.Dimitrijeva

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspartrade.lv

Pērk izcirstus mežus
(3000 EUR/ha), jaunaudzes,
zemi. Tālr. 28282021.

Pērk dzīvokli, zemi, māju, mežu
jebkādā stāvoklī. Samaksa
nekavējoties. Iespējams ar
parādiem, irniekiem,
daļām un citiem apgrūtinājumiem.
Tālr. 26905430.

Pērkam izstrādātus mežus,
jaunaudzes, izcirtumus. Godīga
samaksa. Tālr. 29246569.

Vietējā kapitāla mežizstrādes
uzņēmums pērk mežus, cirsmas
un lauksaimniecības zemi.
Tālr. 25396390.

Atrasts

Suņu puika,
apmēram
gadus vecs,
meklē
gādīgu
saimnieku.
Tālr. 29445114.

Paziņojums

Mūžībā aizgājušo skolotāju
VERONIKU ANDREJEVU
dzimtās zemes
Rožu kapsētā guldīsim
10. jūnijā plkst. 12.00.
TUVINIEKI

Pārdod

Skaldīta malka. Cena
40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms
līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod labu, skaldītu malku.
Ātra piegāde. Tālr. 26425960.

Skaldīta malka ar piegādi,
4,5 m³ – EUR 300. Tālr. 29418841.

Pārdod āra tualetes un pirti
(2,5x4 m). Cena runājama.
Piegāde. Tālr. 29275519.

Pārdod sarkanraibu telīti (4 mēn.)
Baltinavā. Tālr. 26394281.

Pārdod elektromotoru (lēti).
Tālr. 26297948.

Latvijā audzēta cūkgaļa. Ar piegādi.
Tālr. 26326705.

Dažādi

Plauj piemājas zālājus.
Tālr. 29165808.

Piedāvā zāles pļaušanas
pakalpojumus. Tālr. 26065442.

Zāgēju, skaldū malku.
Tālr. 23205101.

Urbj akas, lerok, savieno
ūdensvadus mājā, kanalizāciju.
Tālr. 25685918.

Piedāvā smilti, granti, šķembas,
melnzemi. Remontē piebraucamos
ceļus. Tālr. 25685918.

Konkurss

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) ar 2023.gada 1.jūnija lēmumu Nr.215/1-2 izsludina konkursu par apraides tiesību piešķiršanu radio programmas veidošanai vai apraides aptveršanas zonas palielināšanai Viļākā 88,7 MHz frekvencē.

RADIO PROGRAMMAS PRASĪBAS:

Raidlaika apjoms: 24 stundas diennaktī.

Valoda: latviešu valoda.

Programmas formāts: informatīvs, informatīvi muzikāls vai muzikāls.

Mērķauditorija: Viļaka un tās apkārtnes iedzīvotāji, viesi un caurbraucēji.

Aptveršanas zona ir paredzēta Viļākā.

Jauna apraides atļauja tiek izsniegta uz 8 (astoņiem) gadiem, bet spēkā esošajai apraides atļaujai termiņš noteikts Padomes izsniegtajā apraides atļaujā. Darbības uzsākšanas laiks ir paredzēts 12 (divpadsmit) mēnešu laikā no dienas, kad stāties spēkā lēmums par konkursa rezultātiem. Konkursa dalības maksa ir 1067 eiro. Konkursa pieteikuma iesniegšanas termiņš – līdz 2023.gada 29.jūnija plkst. 10.00.

Ar Padomes 2023.gada 1.jūnija lēmumu Nr.215/1-2 un konkursa "Apraides tiesību piešķiršana radio programmas veidošanai vai apraides aptveršanas zonas palielināšanai Viļākā 88,7 MHz frekvencē" nolikumu var iepazīties Padomes mājaslapā www.neplp.lv.

Lūgšim tavai dvēselītei
Debesceļā mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigznes starā
Varam domās kopā būt.

(V.Kokle-Livīna)

Balvu sākumskolas saime izsaka
vispatiesāko līdzjutību Intai
**Kokorevičai un tuviniekiem,
MĀMUĻU MŪŽĪBĀ** pavadot.

Te es nācu, te es gāju,
Te ar bēdām mijās prieks.
Mājas, manas mīļās mājas,
Nu bez manis palieci...

Kad **MARUTAS KOKOREVIČAS**
dzīves ceļš apstājies mūžības
priekšā, visdziļākā līdzjutība vīram
Voldemāram un bērnu ģimenēm.
Anele, Natalja, Ināra, Ināra,
Jānis, Pēteris

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mīrināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē
Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.
Lai mūsu klusa un patiesā līdzjutība
palīdz pārvarēt atvadu smagumu
ģimenei, MARUTU KOKOREVIČU
mūžības ceļā pavadot.
SIA "ĶIRA" valde – Jaroslavs,
Jaņina, Vanda

Vēl gribējās strādāt, dzīvot un būt,
Bet pēkšņi nakts – un dzīve zūd.
Skumju brīdī, kad kapu
kalnā jāpavada

MARUTA KOKOREVIČA, mūsu
patiesā līdzjutība vīram
**Voldemāram, bērniem un
mazbērniem.**

Livija, Ina

Var nemanot pienākt salna,
Kad ziedi kā sniegpārslas birst.
Nav sacīts, cik dzīve ir gara,
Tās pavediens pēkšņi var irt.

(M.Jansone)

Izsakām līdzjutību vīram, meitai un
dēlam, pavadot sievu, māmiņu
MARUTU KOKOREVIČU mūžības
ceļā.
Kokoreviči, Savicki

Vēl koptais dārzs tavs ziedēs
Un balti bērzi skums.
Te viss, kas darīts, paliek,
Tik tevis nebūs mums...

Izsakām līdzjutību vīram
**Voldemāram, bērniem Intai un
Dainim ar ģimenēm,** mīļo sievu,
māmiņu, vecmāmiņu
MARUTU KOKOREVIČU mūžības
ceļā pavadot.

Ligija, Kaspars, Žeņa, Irēna, Adolfinē

Pār tevī smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas un tava mūža
stāsts.

Mūsu klusa līdzjutība **Voldemāram
Kokorevičam,** pavadot sievu
**MARUTU, dēlam Dainim, meitas
Intas ģimenei – MĀMIŅU,
VECMĀMIŅU** baltajā mūžības ceļā.
Kaimiņi Silvija, Vitālijs

Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds,
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis pretī mirdz. (M.Jansone)
Mūsu klusa un patiesā līdzjutība
**Intai Kokorevičai ar ģimeni,
māmiņu, vecmāmiņu** mūžības
ceļā pavadot.

Ilgonis, Iveta

Līdzjutības

Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz.

Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.

(A.Mūrmiece)

Patiesā līdzjutība sāpju brīdī vīram
**Voldemāram, meitas Intas un
dēla Daiņa ģimenēm,** pavadot
sievu, māmiņu, vecmāmiņu
MARUTU mūžības ceļā.

Velta, Valdis

Mans sliekšnis velti tavas kājas
gaida

pār sevi pārķāpjam,
un manā istabā viens stūrītis klusi
raud.

Viņš raud, kā pamests raud, – bez
asarām. (Apsesdēls)

Kad ziedu sega klāj vīra **VIĻA** kapu
kopiņu, skumstam kopā ar **Annū
Ozoliņu un pārējiem tuviniekiem.**
Zina S., Zina A., Valija, Vaira,
Alla, Nora, Māra, Gatis

Tēva stāsts, viņa roku glāsts

Vēl šodien ir prātā man.
Katrs vārds, ko viņš teica reiz,
Vēl šodien sirdī man skan.

(A.Krūklis)

Skumstam kopā ar **dēla Gunta
Ozoliņa ģimeni un pārējiem
tuviniekiem, VILI OZOLIŅU**
mūžībā pavadot.
Ostrovski Vectilža

Runājiet ar mani klusi,
Saudzīgāk kā citu dienu;
Šodien sirds man palikusi
Smagāka par sāpi vienu. (E.Zālīte)

Esam kopā ar **Tevi, Maldra,**
smagajā sāpju brīdī, kad uz mūžu
jāatvadās no **TUVA CILVĒKA.**
Ingrīda, Inta, Jadviga, Aina R.,
Astrīda, Stahovski, Laupaces,
Galvanovski

Pļava dvesmos, kā senāk,
un svelmainā saulē sils,
Tik kapu kalnā par kādu mūžu
plauks ziedīnš zils. (A.Balodis)

Klusa un patiesā līdzjutība **Vijai
Milaknei ar ģimeni,** tuvu cilvēku
ALOIZU LOČMELI pavadot
mūžībā.
Balvu novada zobārsti un
zobu tehniķi

Nu klusums ir ienācis mājā.
Vien dvēsele vēl tajā kavējas.
Ak, neraudiet, nu neraudiet –
Man jāiet tur, kur mani gaida.

(Ā.Elksne)

Skumju un atvadu brīdī izsakām
līdzjutību un esam kopā ar **Viju
Milakni un ģimeni, TUVU
CILVĒKU** mūžības ceļā pavadot.
Bijušie klasesbiedri, audzinātājs

Mūža vakars krēslas spārnēm
Tumsu auž un zvaigznes dedz.
Un pār gadiem aizgājušiem
Lielais miers nu sagšu sedz.
Izsakām patiesu līdzjutību kaimiņa
ALOIZA LOČMEĻA
piederīgajiem, viņu mūžības ceļā
pavadot.
Mājas "Vecmūža" kaimiņi

Var nemanot pienākt salna,
Tad ziedi kā sniegpārslas birst
Nav sacīts, cik dzīve ir gara,
Tās pavediens pēkšņi var irt.

(M.Jansone)

Kad atvadoties ziedos birst asaras,
izsakām klusu un patiesu līdzjutību
**audzinātājam Annai un
piederīgajiem, brāli ĒVALDU**
mūžībā pavadot.
Eglaines pamatskolas 2. un
3. klases skolēni un vecāki

Tēt, klusē takas, kur tu gāji,
Putni velti tevi dārzā sauks.
Tikai šodien mīļi atmiņziedi
Par tālo bērību un tevi plauks.
Atvadu brīdī izsaku patiesu līdzjutību
Dāvim, Edgaram un tuviniekiem,
pavadot tēti **ĒVALDU** kapu kalniņā.
Edgars Konivals

Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
Es aizeju tepat –
Ar citām puķēm, citu sauli,
Ar citu zemi parunāt! (M.Zviedre)
Izsakām visdziļāko līdzjutību un
skumju brīdī esam kopā ar **Jums,
Edgar, Madara un Dāvi,** tēti
ĒVALDU STĒRNIĒKU mūžībā
pavadot.
Lauris un Āris Poševi ar ģimenēm

Pāri sirmām kapu priedēm
Pāršalc tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām
Baltu, vieglu smilšu klāsts. (M.Svire)
Dalām skumju un dvēseles sāpju
smagumu ar **tuviniekiem,
draugiem un bijušajiem
kolēģiem, ĒVALDU STĒRNIĒKU**
mūžības ceļā pavadot.
Rugāju pagasta pārvalde

Paliks tavš darbigais gājums –
Tik auglīgu mūžu neizdzēs riets.
Caur kokiem un bērniem būs
turpinājums
Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.

(M.Bendrupe)

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
nav tādu vārdu, kas mīrināt spētu.
Klusa un patiesā līdzjutība lai ir
atbalsts, sāpju smagumu pārvarot,
**tuviniekiem, draugiem un
bijušajiem kolēģiem,
ĒVALDU STĒRNIĒKU** mūžības
ceļā pavadot.
Lazdukalna pagasta pārvalde

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,
Kā atdot zemei to,
Kas sirdij tuvs un dārgs. (I.Lasmanis)
Mūsu visdziļākā līdzjutība **Edgaram
un Madarai,** tēti
ĒVALDU STĒRNIĒKU smilšu
kalniņā pavadot.
Eglaines pamatskolas bijušie
klasesbiedri un audzinātāja

Lai miers maniem bērziem, zem
kuriem es stāju.
Lai miers manai zemei, pa kuru es
gāju.

Lai miers maniem putniem, kas
debesis skrēja
Un deva daudz spēka no saules un
vēja. (M.Bārbale)
Kad pāragri aprāvis
ĒVALDA STĒRNIĒKA mūžs un
jāsaka pēdējās ardievas, mūsu
patiesā līdzjutība **māsai Annai,
brāļiem un pārējiem tuviniekiem.**
Dokānu un Zušu ģimenes

Indekss
3004

Aduguns
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; I.ZINKOVSKA - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; I.TUŠINSKA - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE S.GUGĀNE
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
**SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS**
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2280